

Mr. Speaker.— The Bill is introduced.

Mr. Speaker— Now, further discussion on the Karnataka Educational Institutions (Prohibition of Capitation Fee) Bill, 1984.

The Karnataka Educational Institutions

(Prohibition of Capitation Fee) Bill 1984.

Consideration Motion (Continued).

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು) — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ರೀವೈಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವಾಗ ಮುಂದಿನ ದಿವಸ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈ ವಿಷಯ ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಪರ ಶುಲ್ಕ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರವೇ ಸರ್ಕಾರ ಆಜ್ಞೆ ಮುಖಾಂತರ 1981ರಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿತ್ತು. ಆ ಆಜ್ಞೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅನುರ್ಜಿತವಾದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆವು. ಆಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಾಸನಸಭೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಇದು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಪರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತು. 1981 ರಿಂದ 5 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಎಗ್ರೆಕ್ಯುಟಿವ್ ಆರ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿತ್ತೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಅಂತಿಮವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರು.

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಆ ಹಿಂದೆ ವ್ಯಕ್ತಿಪರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇ ವೆಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಹಿಂದೆ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಯಿತು. ಈಗಾಗಲೇ 3 ಸಾವಿರ ಜನ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಉದ್ಯೋಗ ವಿನಿಮಯ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ 1984-85ರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆದು ಹೊರಬರತಕ್ಕಂತಹ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 11 ಸಾವಿರ ಆಗುತ್ತದೆ ಇಷ್ಟು ಜನ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಪದವೀಧರರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಳಿ ಯುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 4 ಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಗೂ 8 ಖಾಸಗೀ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇದ್ದವು. ಆ ನಂತರ ಸುಮಾರು 23 ಖಾಸಗೀ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಬಂದವು. ಇವುಗಳ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ನೋಡಿ 1978—79ರಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ 9 ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಯಿತು. 1980—81ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು 13 ಕಾಲೇಜುಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರು ಏನು ವಿಚಾರಿಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಸ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದೆ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆ ಹಿಂದೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ದವರ ವಿಚಾರಿಸು ಇಲ್ಲದೇ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವ ಹಿಂದೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 23 ಹೊಸ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಒಟ್ಟು ಇರುವ 44 ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 27 ಖಾಸಗೀ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಖಾಸಗೀ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಪರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಇದು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ಯಸ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದೂ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸ ಬೇಕೆಂದು ದೇಳಿ ಎಕ್ಸಕೂಟಿವ್ ಆರ್ಡರ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿತು. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಂದೆವು. ಅದನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಏಕೆ ತೆಗೆದುಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 13 ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 11 ಕಾಲೇಜುಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗಿದ್ದು ಇನ್ನು 2 ಕಾಲೇಜಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲಾ ಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಹಿಂದೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 27 ಖಾಸಗೀ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಹಣ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ

ಅನುದಾನ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಒಟ್ಟು 19 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 95 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ನಾವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸೌಧ ಶಾಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಬರೀ ಇದರ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡುವ ಬಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಖಾಸಗೀ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರ ಬದಲು ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೈವರಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡುವುದು ಸಂ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು. ನಾನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದಾಗ ಸುಮಾರು 56 ಪ್ರೈವಿಟ್‌ನಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸ್ನಾಪನೆಯಾಗತಕ್ಕ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಾಗಲೀ, ಬಿ. ಏ. ಎಡ್, ಬಿ. ಇಡಿ, ಸಿ. ಏ. ಎಡ್, ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಾಗಲೀ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಬರುವ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಎಷ್ಟು ಗೊತ್ತುಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು ಅಷ್ಟನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಖಾಸಗೀ ಏಡ್ಡ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲದೇ, ಏಡ್ಡ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು 6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದಲೂ, 12 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದಲೂ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಖಾಸಗೀ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿನ ಫೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, 1982-83ರ ಹಿಂದೆ ಏನು ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಸೀಟ್ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರೇ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಆಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಮೆರಿಟ್ ಪ್ರಾಲ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ 56 ಪ್ರೈವಿಟ್ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗೀ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ 50 ಪ್ರೈವಿಟ್ ಆದರೂ ಕನ್ನಡದವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ 49 ಪ್ರೈವಿಟ್‌ನಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೂ 20 ಪ್ರೈವಿಟ್‌ನಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಮೆರಿಟ್ ಪ್ರಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಂದರೆ ಮೆರಿಟ್ ಇರುವವರು ಮತ್ತು ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ಯಾಕ್ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್, ಎಸ್. ಸಿ. ಹಾಗೂ ಎಸ್. ಟಿ. ಯವರಿಗೆ ಏನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು 20 ಪ್ರೈವಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅನುದಾನ ಇಲ್ಲದ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 15 ಹಾಗೂ 3 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೀಟ್‌ಗಳನ್ನು ಎಸ್. ಸಿ. ಹಾಗೂ ಎಸ್. ಟಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಬಂಧನೆ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೂ 5 ವರ್ಷಗಳು ಆದಮೇಲೆ 20 ಪ್ರೈವಿಟ್ ಸೀಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಖಾಸಗೀ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತಾ 2ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಇಟ್ಟು ರೆಗುಲೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಅಭಿವೇಶನ ಇಲ್ಲದಿದ್ದು ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ ತಂದಿದ್ದು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಭೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ವ್ಯಾಲಿಡೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಇವತ್ತು ಏನಾದರೂ ಖಾಸಗೀ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ 50 ಹಾಗೂ 56 ಪ್ರೈವಿಟ್‌ನಷ್ಟು ಸೀಟ್‌ಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದವರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾಗಿದೆ, ಹಾಗೂ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೀಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮೆರಿಟ್ ಪೀಪಲ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸ್ನಾಪನೆ ಆಗತಕ್ಕ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಈ ವಿಧೇಯ ಕ್ಷಿಪ್ತ ಸಭೆ ತನ್ನ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್ (ಹಿರಿಯರರು).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಹೋದ ಸಾರಿ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ತಡವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಆಗಿ ಬಂದು, ಅದನ್ನು ರೀಪ್ಲೇಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಈ ಮಸೂದೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರೆ ಅಪ್ಪಕೃತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು

ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಿತ್ತು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರ ನಮ್ಮ ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಫಲರಾಗಿದ್ದೇವೆಯೇ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ದಾರಿ ಆ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಕೂಡ ಇದ್ದರಿಂದ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಬಹುದು. ವೈಫಲ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಮೊದಲಗೊಂಡು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಏನಿತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ತೇವೆ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕಾಪಿಟೇಷನ್ ಏನಿದೆ ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ ಇದು ತಮಗೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರುವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಸೀಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ದುರ್ಲಭವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ? ಇವೊತ್ತು ಇದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೂ ಅದೇ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಅಂದರೆ ನಿಗದಿತಾದಂಥ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಆಯಾಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಮತ್ತೆ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ, ಕಾಲೇಜು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಶಾಲೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಮೊದಲನೆಯದು. ತದನಂತರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮ ಸಿಲಬಸ್ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣದ ಪಾಠ ಪ್ರವಚನ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ. ಸಾಧಾರಣ ಮಗು, ಅದೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯೆಯ ಗಂಭೀರ ಕೂಡ ತಿಳಿಯದೇ ಬರತಕ್ಕ ಮಗು ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಅದು ಬಹಳ ಆಳವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ವಾತಾವರಣ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಇವೊತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ವಿದ್ಯೆ ಮುಖ್ಯ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಗಮನ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳು ಮಾತ್ರ ಆರು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇದ್ದು ನಮ್ಮ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಲಘುವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ, ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ, ನಾವು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು ಯಾವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳ ಅಭಾವವಾಗಿದೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಅಭಾವ ಇದೆ, ಹಳ್ಳಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಅಭಾವ ಇದೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಇರತಕ್ಕಂತಾದ್ದು ಬಹಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಸಿಲಬಸ್ ಕೂಡ ಐದನೇ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್‌ಗೆ “ಪೈ ಆರ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್” ಇದೆ, ಅವುಗಳು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದ ವಿಷಯಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಬಿಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಡದೇ ಇದ್ದರೂ ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರ ಒಂದು ಸದನ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಶುಲ್ಕದ ವಿಚಾರ ಬರಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮೆಡಿಕಲ್, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನವರೆಗೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಐದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ನಿಗದಿಯಾದ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲ. ಐದು ವರ್ಷ ಆಗಬಹುದು, ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಆಗಬಹುದು ಅಥವಾ ನಿರಂತರ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯ, ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಕ್ಕೂ ಬಹಳ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಬೇಸರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಬ್ಬಂದಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ

ತಕ್ಕದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಒಂದು ಟೈಟಲ್ ಕೂಡ The Karnataka Educational Institutions (Prohibition of Capitation Fee) Bill, 1984 ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದೀರಿ. ಮುಂದೆ ಮೂರನೇ ಕಲಮಿನ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅಂದರೆ,

“ Provided that subject to such rules as may be prescribed or such conditions as may be specified by general or special order, from time to time, the Government may, notwithstanding anything contained in this Act permit any educational institution established before the date of commencement of this Act and maintained or developed solely or substantially out of amounts collected as capitation fee or any class or classes of such institutions, to continue to receive such capitation fee or cash deposits in such manner, to such extent and for such period as the Government may, by order, specify, so however that such period shall not in any case extend beyond five years from such date ”,

ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮೊದಲು ಆ ಮಾತೂ ಕೂಡ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಟೈಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧುವಾದುದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಎರಡನೇ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಇಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ, ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇವೊತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಹಣದ ಅಭಾವ ಇದೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಾದ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ತಾವು ಹೇಳುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಡರ್ ಇತ್ತು, ಅದಕ್ಕೆ ಕೋಟಿಗನವರು, ಸ್ಟಾಂಕ್ಷನ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಬಲ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ, ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ, ಈ ಶುಲ್ಕ ವಸೂಲಿ ಬೇಡ ಎಂದು ಆಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ವಜಾ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೀತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಇವತ್ತು, ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಇದು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ತಮಗೊ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು, 1980 ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ 3 ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಬಂದಿವೆ, ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ ವಿಂಗಡಣೆ ಆದಮೇಲೆ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕಾಲೇಜುಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ. ಹಿಂದೆ ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಕಾಲೇಜುಗಳಿದ್ದವು. ಅವತ್ತು ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್ ಕಡಿಮೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ಜಾಸ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಗಿಂಗ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಈ ಮಾತುಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, “ಇದು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಯಿತು” ಎಂದು. ಅಂದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈಗ ಯಾರು ಕೂತಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಯಿತು ಎಂದು. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈಗಿನ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರನ್ನು ಸುಮಾರು 1952ನೇ ಇಳವಿಯಿಂದಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು-ಸಾರಿ ಬಿಟ್ಟರೆ 52ರಿಂದಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಆರಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಮೊದಲನೇ ಸಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಈ ರೀತಿಯ ಖಾಸಗಿ ಮೆಡಿಕಲ್, ಅಥವಾ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಮಣಿಪಾಲ್ ಕಾಲೇಜು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಿಂದ ರೆಗಿಸ್ಟರ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂತು. ತದನಂತರ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಬಾಪೋಜಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು: ಅನಂತರ ಬೆಳಗಾನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಒಂದು ಕೊಡುಗೆ ಕೇವಲ ಇಂದು, ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ಪ್ರಿಯಾಂಬಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ:

“ A Bill to prohibit the collection of capitation fee or admission to educational institutions in the State of Karnataka and matters relating thereto.

Whereas the practice of collecting capitation fee for admitting students into educational institutions is widespread in the State ;

And whereas this undesirable practice beside contributing to large scale commercialisation of education has not been conducive to the maintenance of educational standards ;

And whereas it is considered necessary to effectively curb this evil practice in public interest by providing for prohibition of collection of capitation fee and matters relating thereto ;

Be it enacted by the Karnataka State Legislature in the Thirty fourth Year of the Republic of India as follows :— ಎಂದು ಹೇಳಿ ವ.ತೃ. 3ನೇ ಕಲಂನಲ್ಲಿ “ Notwithstanding anything contained in any law for the time being in force, no capitation fee shall be collected by or on behalf of any educational institution or by any person who is in charge of or is responsible for the management of such institution ”. ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅನಂತರ ಪೂರ್ವಿಮೋದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ನೀತಿಯಿಂದ ನೀವು ಬಹಳ ದೂರ ಸರಿದಿದ್ದೀರಿ

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ. — ಇದು consequential period ಮಾತ್ರ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿಘ್ನ. ರಂಗನಾಥ್. — ಸ್ವಾಮಿ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಹೊಡೆದರೆ ಏನು ? ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಹೊಡೆದರೆ ಏನು ? ಅದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದರ title “ To regulate the capitation fees ” ಎಂದು ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಇದು ಇರಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ “ 5 ವರ್ಷ ” ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಪ್ರಿಯಾಂಬಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಕ್ಕೂ, ಕ್ಲಾಸ್.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ. — ಒಂದಿನಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇನ್ನು 5 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಕಾ ಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್. — ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಕ್ಲಾ ಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕ ಇರಬಾರದು, ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವವನು ನಾನು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನ ರಲ್ ಮೆರಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ 98 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗೆ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕುವುದು ನಿಂತಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ 67 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗೆ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆದರೆ 45-50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದವರು 1 ಲಕ್ಷ 1.50 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಕೊಟ್ಟು ಮೆರಿಟ್ ಅಥವಾ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ತಮಗೆ, ತಮ್ಮ ನೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಈ ಕ್ಲಾ ಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕ ನೀತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ಒಂದು ಮಸೂದೆಗೆ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ಎಂಬುದು ಸಂಶಯಕ್ಕೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ ಎಂದರೆ, ಇವುಗಳ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಒಬ್ಬ ಗೆಜೆಟ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಆಗಬಹುದೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ ಯಾವ ಗೆಜೆಟ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಬೇಕಾದರೂ ಈ ಲೆಖ್ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಒಬ್ಬ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಬೇಕಾದರೂ ಇವರ ಲೆಖ್ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಕ್ಲಾ ಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕ ಇರಬೇಕೇ ? ಬೇಡವೇ ? ಎಂಬುದು. ಇದು ಇರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾವತ್ತಿನಿಂದ ಇರಬಾರದೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಇನ್ನು 5 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಎಂದು ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಮಾತು ಯಾದರೂ ಏನಿದೆ ? ಮುಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಂದಾಗ ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ

ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಇರಬೇಕೆ ? ಬೇಡವೇ ? ಎಂಬುದು. ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರೀ ಪ್ರೈವರೈಸಿದ ಹಿಡಿದು ಮೆಡಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಇಂಜಿನೀಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನವರೇಗೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಈ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕ ಇರವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಯನ್ನು ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕೇವಲ ಮೆಡಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಇಂಜಿನೀಯರಿಂಗ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸಬಾರದು. ನಾನು ಮೊದಲು ಏನು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಿದ್ದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಆಗ ದಿದ್ದರೂ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಒಂದು ಧೃಢ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕದ ಪಿಡುಗನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ನಿರಾಸೆಯಾಯಿತು. ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ penalties, offences, powers to enter and inspect, protection of act done in good faith..... ಇವೆಲ್ಲಾ ಕಾನ್ಸಿಕ್ವೆನ್ಸಿಯಲ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ದ್ವಿಮುಖ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದೆ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೂ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವುದಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಸುಪ್ರಾರ್ಥ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವೇ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಟೈಟಲ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಿಯಾಂಬಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವಂಥ ಬೇರೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಹಾಗೂ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಪರಿಸರದ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ತಂದಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಾದರೂ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಭಾವನೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ತಾವು ಒಂದು ಪಕ್ಷದವರಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮುಂದೆ ತಕ್ಷಣ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರಿಯಾಂಬಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ತರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ. ಈ ಒಂದು ಶುಲ್ಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಹಾಗೂ ಇಂಜಿನೀಯರಿಂಗ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಇರಬಾರದು. ಪ್ರೀ ಪ್ರೈವರಿ ಇಂದು ಹಿಡಿದ ಯಾವುದೇ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶುಲ್ಕವಿಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು ಏನು ಇವೆ ಇವು ಸುಮಾರು 90 ರಷ್ಟು ಅನುದಾನ ಪಡೆಯತಕ್ಕಂಥದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಫೀಸೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಜನತೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಹಾಗೂ ನೌಕರರಿಗೆ ತಾವು ಎಷ್ಟೇ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸಂಬಳವೇ ದೊರೆಯದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಲವಾರು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಸಂತೋಷಕರವಾದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿ ಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಕಾಲ ಮಿಂಚಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರು, ಸದನದ ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತಹವರು, ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ಇಂಥ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಜನರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷ ಅಡೆವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆ ಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಪ್ರಿಯಾಂಬಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಾನೂನನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ರಾಜಾಜಿನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮಸೂದೆ ಏನು ಒಂದು

ತುರ್ತು ಆಜ್ಞೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದು ರಿಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಹಿಂದೆಯೂ ಸಹ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವತ್ತಿಗೂ ಈವತ್ತಿಗೂ ಒಂದೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಈವತ್ತು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಸೂದೆಗೂ, ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಂದ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ಗೂ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಂದಾಗ ನಾನು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಅದನ್ನೇ ಪುನಃ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರವು ಕೊಟ್ಟಂಥ ವಚನಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಡೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ತಮ್ಮ ಮ್ಯಾನಿಫೆಸ್ಟೋದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂಥ ವಚನಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ, ರಾಜ್ಯದ ಪೋಷಕರಿಗೆ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಮಾತು ಏನು ಎಂದರೆ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಏನು ಇದೆ ಇದು ಅನಾಗರಿಕವಾದ ಪದ್ಧತಿ. ಇದು ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪೋಷಕರನ್ನು ಹಾಗೂ ತಂದೆತಾಯಿಗಳನ್ನು ತೋಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ, ಅದರಿಂದ ನಾವು ಕಿತ್ತುಹಾಕಬೇಕು. ಶ್ರೇವೆಂದು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟು, ಇಂದು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ತಾವೂ ಸಹ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಬೆಂಗಳೂರಿನವರು, ತಾವು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ, ಹೇಳಿ, ವಚನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ತಾವು ತೀರ ಮಹತ್ವವಾದ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೀರೆಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಇದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿಯಾದ ಯಾವ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಧೋರಣೆಯೂ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್‌ರವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹೆಸರೇ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ತಿರುಳಿನ ಮೇಲೆ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ತಿರುಳೇ ಬೇರೆ ಹೆಸರೇ ಬೇರೆ ಆದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. "ಅಂದವಿಲ್ಲ, ಚಿಂದವಿಲ್ಲ, ಸುಂದರ್ ರಾಜ ಏನುಂಗಾರ್." ಎಂದೆ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂಥವೂ ಇಲ್ಲ ಚಿಂದವೂ ಇಲ್ಲ, ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿರುಳೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೆಸರು ಹೇಳಿರುವುದು ಪ್ರೊಫಿಟನ್, ಆದರೆ ಫೋಟಿ ಬಿಷನ್ ಆಫ್ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಹುಡುಕಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಆಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೀಸನ್ಸ್‌ನಲ್ಲೂ ಸಹ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

"It is considered necessary to effectively curb the evil practice, in public interest and prohibit the collection of capitation fees for admission to educational institutions in the State of Karnataka and regulate certain matters relating thereto."

ಈಗ "ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಸರ್ಟಿಸ್ ಮ್ಯಾಟರ್ಸ್" ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಂಡ್ ಆಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೀಸನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಿಯಾಂಬಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಒಳಗಡೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಮದ್ರಾಸ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಏತಕ್ಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹೋಗುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ದಾರಿ ಅಡ್ಡದಾಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.— ತಾವು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು. 62ರ ಪ್ರಕಾರ "No money shall be collected during or after admission of any person by any educational institution as the condition precedent to such admission except towards the prescribed fees." ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ಅದು ಇದರಲ್ಲಿ ಕವರ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ಸ್ ಫೀಸ್ ಎಂದು ತಾವು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕ್ಲಾಸ್ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ಇದರಲ್ಲಿ ಕವರ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಡಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಆಕ್ಟ್ ತನ್ನಿ. ಪಾವತಿಸೋನಲ್ಲಿ "Not withstanding anything contained in this Act permit any educational institution established before the date of commencement of this Act and or developed solely or substantially out of amounts collected as capitation fee or any class or classes of such institutions, to

continue to receive such capitation fee or each deposits in such manner, to such extent and for such period as the Government may, by order, specify, so however that such period shall not in any case extend beyond five years from such date." ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದಕ್ಕೆ 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಆ 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ದುಡ್ಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಯಿತು 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮುಂದು).— ಇದರಿಂದ 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಯಾರು ಏನು ಮಾಡಿರೋದೋ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಮೂಲಕ ಹಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಜನರು ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿ. ನೀವು ಒಂದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪತ್ರ, White Paper on Professional Colleges and Institutions ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಸಹ, ವಿವರಣೆಗಳು ಇವೆಲ್ಲ ಏನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇದ್ದು ತಿದ್ದಿರಾಬುದ್ದಿ ವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಇದು ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದೂ ಸಹ ಇಲ್ಲ. 1977ರಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇಕಾದ ಕರ್ನಾಟಕದವರು 6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಡೊನೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರಾದರೆ 12 ಸಾವಿರ ಡೊನೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕರ್ನಾಟಕದವರು 60 ಸಾವಿರ ಡೊನೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನಾನ್ ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ 60 ಸಾವಿರ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿ ಹೋಮಿಯೋಪತಿ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರುವವರು, ಫಾರ್ಮಸಿ ಕೋರ್ಸ್‌ಗೆ ಸೇರುವವರು, ಬಿ.ಎಡ್. ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರುವವರು ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಡೊನೇಷನ್ ಪಿಡುಗು ಏನಿದೆ, ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಹಾಗೂ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಷರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರ ಬೇಕಾದರೂ ಸಹ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಡೊನೇಷನ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಸಿಸ್ಟಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಶಾಲೆಗೆ ಒಂದು ಮಗುವನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಸ್ಕೆಲ್‌ಮೇರಿ ಕಾನ್‌ವೆಂಟ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ನಿರ್ವಾಹಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಗು ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸುವಾಗಲೇ ಒಂದೆರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಡೊನೇಷನ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಲ ಸಲ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಸೀಟ್ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗೋಗರೆಯಬೇಕು. ಒಂದು ಸಲ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ರೊಬ್ಬರ ಮಗುವಿಗೆ ಸೀಟ್ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆಗ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟರಿಂದ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಸಹ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತೋರಿಸಿದಾಗ who is this Minister to give this letter? It is not the Minister who is running the educational institution. It is we who run the institution ಎಂದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಉದ್ಬುಟನದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ. ಇದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಸಂವಿಧಾನದತ್ತವಾಗಿ ಇಂತಹವರಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೂ ಸಹ ಈ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ಎಂದು ಏನಿದೆ, ಈ ಒಂದು ಪಿಡುಗನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದು ಹಾಕಲೇ ಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಒಂದು ಸಮಯ ಕೊಡುವುದು ಸಹ ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಮಹನೀಯರೊಬ್ಬರು ತಮಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ತೆರೆಯಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿಪದವಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಜಡೆಯರಾಜ್.—ಅವರು ಯಾರು ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದರಿಂದ ನಿಮ್ಮಗೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣು ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಹಾಲು-ಜೇನು ಇರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ದೊಡ್ಡ ಗಂಟು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿದಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಂ. ಎಸ್. ರಾಮಯ್ಯ ಕಾಲೇಜು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ದುಡ್ಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಯನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಇದನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಒಂದೇ ಸಲ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೋ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಜಡೆಯರಾಜ್.—ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾರಾದರೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವವರಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಏತಕ್ಕೆ ತಾವು ನನಗೆ ಕ್ಲಾಸ್-ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?
ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ್.—ಅದರಿಂದ ತಮಗೇನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಆ ರೀತಿಯ ಭ್ರಾಂತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಇರಿ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಈ ಒಂದೆ ಕೂಡ ಕೆಲವರು ತಮಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಬೇಡ, ಮೆಡಿಕಲ್ ಅಥವಾ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜ್ ತೆರೆಯಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹುಡುಗರಿಗೇ ಮೋಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಕ್ಲಾಸ್ ಒಂದು ಇಲ್ಲಿದೆ.

I will just clause 4(2) (i),

(2) in order to regulate the capitation fee charged or collected during the period specified under the proviso to section 3, the Government may, from time to time, by general or special order, specify in respect of each private educational institution or class or classes of such institutions—

(1) from among Karnataka student on the basis of merite, on payment of such cash deposits refundable after such number of years, with or without interest as may be specified therein, but without the payment of capitation fee or ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹುಡುಗರು 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಡೆಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಅದು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾತ್ರ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 5 ವರ್ಷದ ನಂತರ ವಾಪಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಒಂದಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಗಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಕ್ಲಿನಿಕ್ ಒಂದನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ದುಡ್ಡೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ತಮಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಜಾಸ್ತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಈ ಒಂದು ಕ್ರಮದಿಂದ ಇಂತಹವರು ಮೊದಲೇ ಬೇರೆಯವರಿಂದ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ವರದಕ್ಷಿಣೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮನೆ, ಸ್ಕೂಟರ್ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಪೈಕಿ ಇದೂ ಸಹ ಒಂದು ಸೇರಿಧಂತೆ ಆಯಿತು. ಒಂದು ಕಡೆ ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಲು ಈ ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಎರಡಕ್ಕೂ ತಾವೇ ಹೊಣೆಯಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಈ ತರಹದ ಬುದ್ಧಿ ಪುಟ್ಟತೆಯನ್ನು ತಾವು ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಆಗುವಾರಮೆ ಇವೊಂದು ಅಸುಬದ್ಧ ವಾದ ಮತ್ತು ವಿವೇಚನೆಯಿಲ್ಲದಂಥ ಕಾರಣವೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ಎಂಬುದನ್ನೇ ಕಿತ್ತ ಹಾಕಬೇಕು. ಒಂದೇ ಸಲ ಕಿತ್ತುಹಾಕಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ರೀತಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಇಾಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದುಡ್ಡು. ಇವತ್ತು ಪ್ರಿವೇಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೂಡ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಯಾವಾಗ ಕೊಡಬೇಕು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಧೈರ್ಯವೇಕು. ಆ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಒಂದು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅವರು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿ ಕೂಡ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಯಾರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮೇನಿಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕೋ ಏನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡದೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಕ್ಕೆ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ತಾವು ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳವರಿಗೆ

ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ತಾವು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿಧೇಯಕ ಸಮಾಜಸಭೆಗಳು. ಇದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಧರ್ಮ ಸೂಚಿಯಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಸೂದೆ ಏನು ಇದೆ? ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇದುವರೆವಿಗೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛಿರತಕ್ಕಂಥ ಉದ್ದೇಶ ಒಂದಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವಂಥ ತಿರುಳೇ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ತಮ್ಮ ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಏನು ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಬರೀ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬರೀ ಘೋಷಣೆ ಭರವಸೆಗಳು ಎಂದು ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬೇರಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ತಾವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ತಾವು ಇವತ್ತು ಕ್ಯಾಫಿಟೇಷನ್ ಫೀಜನ್ನು ಬರೀ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನುಳಿದ ಹೋಮಿಯೋಪತಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಫಿಟೇಷನ್ ಫೀಜು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಿ. ಎಡ್. ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಫಿಟೇಷನ್ ಫೀಜು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಇತರೇ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕ್ಯಾಫಿಟೇಷನ್ ಫೀಜು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಾವು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಧೇಯಕದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವೆಂದಂಥ ಬಿಲ್ ಅಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದು. ಸರ್ಕಾರವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದೋಷಗಳು ಇವೆ. ತಾವು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಆಡಿನೋಸ್ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇದು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಡೌನ್ ಆದರೆ ಆಗ ತಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನನಗೆ ಶ್ರೀ ಬಸವಣ್ಣ ನವರ ಒಂದು ಪದ್ಯ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಪದ್ಯ ಯಾವುದೆಂದರೆ, "ಹುತ್ತವ ಬಡಿದರೆ ಒಳಗಿರುವ ಹಾವು ಸಾಯಬಲ್ಲದೇನಯ್ಯ" ಎಂದು ಬಸವಣ್ಣ ನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ತಾವು ಹುತ್ತವ ಬಡಿದರೆ ಒಳಗಿರುವ ಹಾವು ಸಾಯುತ್ತದೆಯೇ? ಈ ಹುತ್ತವ ಒಳಗಿರುವ ಹಾವು ಸಾಯಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಧನಸಹಾಯದಿಂದ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇವೆ. ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಸಹ ಇವೆ ಆದರೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು 95 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಬರೀ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ. ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಸೇರಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಲು ತಮಗೆ ತಾಕತ್ತು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಆ ತಾಕತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ .....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದನ್ನು ತಾವು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೆ ಬಿಡಿ. ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡೋಣ. ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಈಗಲೇ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮೂಡ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವರ ಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜೆ. ರಂಗನಾಥ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಒಂದನೇ ಜೂನ್ 1984ಕ್ಕೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು

ಎಂದು ವಾಕ್ಯ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಈ ಸದನ ಯಾವ ರೀತಿ ಬೇಕಾದರೂ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಜು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾರದೂ ಸಹ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವುದೋ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ಬಿಲ್ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ನಾನು ಯಾವ ಪರಿಸರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಮಗಿರುವ ಕೊರತೆಯೆಂದರೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಕೊರತೆ ಬಂದೇ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವು ಭೂ ಶಾಸನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಾಗ ಇದೇ ರೀತಿ ವಾದವಿತ್ತು. ಅದರ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೇ? ಹಣಕಾಸಿನ ಚಿಂತನೆ ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು?

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕೃಷ್ಣನರವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, You don't have a political will at all. Otherwise, why did you say like this?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಇನ್ನೊಂದು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಈಗ ಒಂದು ವರ್ಷ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಸೃಷ್ಟವಾಗಿ ಟೈಟಲ್ ವತ್ತು ಪ್ರಿಯಾಂಬಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಹೀಗೆಯೇ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಆದ ಮೇಲೆ ಇವರು ಇದ್ದರೆ ನಡೆಯಬಹುದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತದೆ? ಬೇರೆಯವರು ಯಾರೋ ಬರುತ್ತಾರೆ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದವರು ಮಾನ್ಯ ಒಡೆಯರಾಜ್ ಕಡೆಯವರೇ ಈಗ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವವರೂ ಇವರೇ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—1961ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಭೂ ಶಾಸನ ಅಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಇದ್ದರು. ಅವತ್ತು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಿತ್ತು, ಅವತ್ತಿನ ಪರಿಸರ ಹೇಗಿತ್ತೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನರವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. You have exhibited your political will in the title, and in the preamble of the Bill. Why don't you say specifically or categorically in the other clauses removing the capitation fees? Why this proviso to Clause 3?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಇವರು ಹೇಳುವುದು ಹೇಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಮೃದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಆದರೆ, they don't want to touch.—ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು Continuation of prohibition ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ Regulation and continuation of Capitation Fees Bill ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಅಂದರೆ financial constraints ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ 14 ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವಾಗ Financial Constraints ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ಅವರಿಗಲ್ಲಾ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದರು? What is required is political will. To-day, you are lacking that political will. ಮಾನ್ಯ ಎನ್.ಟಿ. ರಾಮರಾವ್‌ರವರು ಹೇಳಿದರೆಂದು ನೀವು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು We will also do that ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ನಿಮಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಅದೇ ರೀತಿ ರೈತ ಸಂಘದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಡೇರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಚನಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಬರೆದಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೈಲಾಗದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಜಗಜಾಹೀರಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಯನ್ನು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ 7 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೀತಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ನಾವು ಅಷ್ಟಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಏನೂ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಿಲ್ಲ ನಮಗೆ ಜನಗಳ. ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೂ ನೀವೂ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಆ ಮನಸ್ಸು ಕೂಡ ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ನಾವು ಯಾವುದೇ ಹೊಸ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಇಲ್ಲದೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕ್ಯಾಪಿಟೇಶನ್ ಫೀ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಕೂಸನ್ನು ನಾವು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ಕೊನೆಂದು ನೀವು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತು ಅಲ್ಲ. ಕೂಸು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು ಸ್ವಾಮಿ? ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಪೌರೋಹಿತವನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ಕೂಸು. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಕೂಸೇ ನಾವೂ ಕೂಡ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ನೀವು ಬಾಯಿಂದ ಆಗಿ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆ ಕೂಸು ನಮ್ಮದಲ್ಲ ನೀವು ಆಗ ಎತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ರಾಜ್ಯಾಂಗವಿದ್ದವಾಗಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಆರಿಸಿ ಬಂದವರು ನೀವೇ. 1956 ರಿಂದ 1962ರವರೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಮಣವಾಲ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ತದನಂತರ ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾನಲ್ಲಿ ಬಂದವು.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆಗ ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರು, ವಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲರು, ಇವರೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಜವಾಬ್ದಾರರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರು, ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಕೂಸು ಹುಟ್ಟುವಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದರು. ಕೆಲವರು ಎಣ್ಣೆ ಬತ್ತವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರಬಹುದು, ಕೆಲವರು ನೀರು ಹಾಕುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರಬಹುದು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಆಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಇಂತಹದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ವಿರೋಧವೇ. ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಏತಕ್ಕೆ ಹೊರಬೇಕು, ಇದನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಹೊರುತ್ತವೆ. ಇದು ನನ್ನ ಸ್ವಪ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಡಾ. ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮೂರು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನೀವೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಾನು ಆಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದೆ. ಮೂರು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ನಾನು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದೆ.

ಡಾ. ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ನೀವು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮೂರು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಪ್ರೈವೇಟ್‌ನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ, ನೀವು ಆಗ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿ ನಾನಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಈಗ ಅವರು ಅಸ್ತು ಅನ್ನಬೇಕಾಯಿತು. ತಿಪ್ಪೆ ಕೆಡೆದ ಹಾಗೆ ಕೆಡೆದರೆ ಹೇಗೆ? ಸದನದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಪೀಠಿಕೆ ಏನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ತತ್ಕ್ಷಣ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ. ತಾವು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಇದೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಖಡ್ಗು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ನಾವು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಆರ್ಡರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—Executive order can be with drawn at any moment ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತು ಸದನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಇದೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಖಡ್ಗು. Financial Constraints ಮತ್ತು ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ Constraints ಯೋಜನೆ ಮಾಡದೆ, ಹಾಗೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೇ ಈ ಮಸೂದೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮದು ದ್ವಿಮುಖಿ ನೀತಿ, ಒಂದು ಕಡೆ Capitation fees is again continuing by regulatory measures ಎನ್ನುತ್ತೀರಿ. ಇನ್ನೊಂದು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್

ಆರ್ಡರ್ ಮುಖಾಂತರ ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ದ್ವಿಮುಖೀ ನೀತಿ. ನೀವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಕ್ಯಾಪಿಟೇಶನ್ ಫೀ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಏತಕ್ಕೆ ಈ ತರಹ ದ್ವಿಮುಖೀ ನೀತಿಯನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಹಣಕಾಸಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು, ಇಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಮುಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು, ಇಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೂರರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಚಯ್ಯನವರು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಮೈನಾರಿಟೀಸ್ ಮತ್ತು ಲಿಂಗ್ವಿಸ್ಟಿಕ್ ಮೈನಾರಿಟೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. Sir, I am all for religious and linguistic minority institutions. ಮತ್ತೊಂದು ಅಪಾಯ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಮೈನಾರಿಟೀಸ್ ಮತ್ತು ಲಿಂಗ್ವಿಸ್ಟಿಕ್ ಮೈನಾರಿಟೀಸ್‌ನವರು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ನಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಭಯ ಏನು ಅಂದರೆ, ಹೊರಗಿನಿಂದ ಕೇರಳದವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. They become linguistic minorities here. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. They become linguistic minorities here. ತಮಿಳುನಾಡಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. They become linguistic minorities here. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ಲಿಂಗ್ವಿಸ್ಟಿಕ್ ಮೈನಾರಿಟೀಸ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ತರಹ ಬಂದ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲಿಂಗ್ವಿಸ್ಟಿಕ್ ಮೈನಾರಿಟೀಸ್‌ನವರು ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಕೊಡದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ಇಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದೇನಾದರೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅವರು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. It is Constitutionally guaranteed. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ? ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. People from Tamil Nadu come here and if they want to start a Medical or Engineering College, what remedy you have got to prevent them? Because, this is a Constitutionally guaranteed. They become linguistic minorities here. ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಾಗಲೀ, ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಹೋಮಿಯೋಪಥಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಾಗಲೀ ಓದಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಪರಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು, ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಬ್ಬ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಏಳು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ, ಅದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು 35 ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. They have said each student should pay Rs 7000/- ಈ ತರಹ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು This should have been a part of the Education Bill it self ಅಂತ ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಿಲ್‌ನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. This Capitation Fees should have been very much part and parcel of the Comprehensive Education Bill which you are bringing very shortly. ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಇದೆಯೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ರೆಗ್ಯುಲೇಟರಿ ಮೆಜರ್, ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಏನು ಶುಲ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಕೋರ್ಸುಗಳು ಏನು, ಮಿನಿಮಮ್ ಕ್ಯಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ಸ್ ಏನು, ಇವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ 'ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಂಟ್ಸ್' ಎಂದು ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳದೇ ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಶನ್ ಫೀಸ್ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ದೋಷ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ

ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರನ್ನು, ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್‌ರನ್ನೂ, ಎಡುಕೇಷನಲಿಸ್ಟ್‌ ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಏನೆಂದರೆ ತತ್ಕ್ಷಣ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಇವರೆಲ್ಲನೂ ಕರೆಸಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಈ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಬಹಳ ದಿವಸ ಟೈಮ್ ಕೊಡಿ ಬಂದಲ್ಲ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ.....

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.— ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಬಿಲ್ ಬಂದಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.— ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಇವರು ತೆಗೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಈ ಪಿಡುಗನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ತತ್ಕ್ಷಣ ಮಾಡಿ ಹೇಗೆ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ.ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ (ಕುಣಿಗಲ್).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಒಂದು ವಿಷಯ ನಿರ್ವಿವಾದವಾದದ್ದು. ಈ ಸೀಟು ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಂಥ ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಿದೆ ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಬೇಕೆನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಕಡೆ ಸದಸ್ಯರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನಾವೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಕಿಡುಕೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ತಡವಾಗಿಯಾದರೂ ಈ ಪಿಡುಗನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ತೊಡೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರಲ್ಲ, ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ನಾನು ಇದನ್ನು ಈವಾಗ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯಸೌತ್ತಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ?

ಶ್ರೀ ವೈ.ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ.— ನನಗೆ ಒಂದು ಘಟನೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾರಂಭೋತ್ಸವ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಹೊರಗಡೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಮುಖ್ಯವಿಧಾನಗಳ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಅವರ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶ ಇಷ್ಟಿತ್ತು. ಅದು ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಬಾಹ್ಯರನ್ನಾಗಿ ನಾನು ಮಂಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಹಿಂದೆ ನಿಮ್ಮವರೇ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು, ನಿಮ್ಮವರೇ ವಿಧ್ಯಾಸಚಿವರು ಆಗಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಿಮಗೆ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಬ್ಬ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಂಥ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಗಿರುವ ಭಾಷಣ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ಈ ಪಿಡುಗು ಏಕೆ ಬಂತು? ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದವರು ಯಾರು? ಜಾತಿಜಾತಿಗೂ ಕಾಲೇಜು, ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗೂ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಶಾಸಕ ಶಾಸಕರಿಗೂ ಕಾಲೇಜು. ಇವತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅತ್ತ ಇತ್ತ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಜನರ: ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮೂಲಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅಚ್ಚರಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಎದೆ ಬಡೆದು ಹೋದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಏನು ಆಯಿತು, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಂತು ಎಂದರೆ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ, ಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿ ಸೀಟುಶುಲ್ಕ ವಸೂಲು ಮಾಡುವಂಥ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ದೊರೆತು ಇಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅಥವಾ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇವರ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ?

ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈವೊತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಕೆರೆ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸವೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಮತ್ತೇನು ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ್ದು ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಮಾಡುವುದು, ಹಾಗೂ ಬಿಲ್ ಮಾಡುವುದು. ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿ, ಬಿಲ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಏನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಈ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗಿನಿಂದ ಅವರ ಒಂದು ವಿಧಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅಧಃಪತನಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿಹಿಡಿದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಒಂದು ಜಾತಿ ಮತ ಭೇದದಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಭೇದದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಾಗಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಸಾಮಾ

ಜಿಕ ಪಿಡುಗು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ನಿರ್ವಿವಾದ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗು, ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾಯಿಲೆ ಏನು ಇದೆ ಈಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ದಿವಸದಿಂದ ಬಂದದ್ದಲ್ಲ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬುದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾಯಿಲೆ, ಇದು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹರಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ಏಕೆಂದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕಿತ್ತುಹಾಕಬಾರದ: ಎಂದು ಮಾನ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್ ರವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಕಿತ್ತು ಒಗೆಯಬೇಕೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾರದೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕುವಾಗ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಸ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಖಾಯಿಲೆ ಹೊಸದಾಗಿ, ಒಂದೆರಡು ದಿನದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಬೇಗ ವಾಸಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈ ರೋಗ ಡೀಪ್‌ರೂಟ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಗುಳಿಗೆ, ಔಷಧಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತದೋ ಅನ್ನುವ ಭಯ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಾಸಿ ಮಾಡಬಹುದು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಆ ರೋಗವನ್ನು ವಾಸಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೂ ಸಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿ ಪಿ. ವಡೆಯರಾಜ್ ಅವರು: Let us assume for a movement that we are going to close all these colleges or nationalised them. ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಯಾರು ಈ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೋ ಇಬ್ಬರು ಈಸ್ ದೇರ್ ಲುಕಾಡೆಟ್ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರೇನೋ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಏನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಮುಚ್ಚಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೂ ಸಹ ಅರಿಯಬೇಕು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಜನರ, ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಮಡಿಕಲ್ ಅಥವಾ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಓದಲಿ ಅನ್ನುವ ಆಸೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಗದ್ದೆ ಅಥವಾ ಹೊಲವನ್ನು ಭೇಟಿ ಅಥವಾ ಮಾರಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಿ. ವಡೆಯರಾಜ್.— ಅವರು ತಮ್ಮ ಗದ್ದೆಯನ್ನು ಭೋಗ್ಯ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಾರುವುದೇ ಆಗಲಿ ಆಗಬಾರದು ಅನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ.— ಮುಂದೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು ಅನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ಯಾರಾರು ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿವಂತರು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರು ಬೇಕಾದರೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಓದಲಿ, ಅಂಥವರು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ನಾವು ತಕ್ಷಣ ಇದನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಬಡವರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ಭೋಗ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಮಾರುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ.— ಈ ರೋಗ ಮುಂದೆ ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿಯೂ ಹರಡದಂತೆ ತಡೆಯಬೇಕೆನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಮಾಡುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಾರದು ಅನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ತಕ್ಷಣ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವಂಥಾ ಮಕ್ಕಳು, ಅವರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು 50 ಸಾವಿರಕ್ಕೋ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೋ ಮಾರಿಬಿಟ್ಟು ಅಥವಾ ಅಡುವು ಇಟ್ಟು ಆ ಹುಡುಗನನ್ನು ಏನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅೋ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮುಂದಿನ ಗತಿ ಏನು ? ನಮ್ಮ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ತಕ್ಷಣವಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ತೃಪ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಮುಂದೆ ಅವರಿಗೇನೇ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಿ. ವಡೆಯರಾಜ್.— ನಾನು ಆ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲಾ, ಅವುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ.— ತಾವೇನೋ ಅದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಮತ್ತು ಯಾರು ಆ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೋ, ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಅವರೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ ಅಂತ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನೂ ಸಹ ವಸೂಲಾಡಲಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೇನೂ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮುಚ್ಚಿ ಎಂದ ಕೂಡಲೇ ಅವರು ಮುಚ್ಚಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಾ ಇರೆ

ತಕ್ಕಂಥಾ ಸಾವಿರಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ, ಅವರೆಲ್ಲಾ ಬೀದಿ ಪಾಲಾಗುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೋದರೆ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್ ರಂಗನಾಥ್.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 536 ಜನ ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳು ಏನು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು ಅವರನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದರೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೋ ಎಂದು ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಾಯ್ ಪಟೇಲರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಆ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿತ್ತೇ ? ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಲಿಲ್ಲವೇ, ಹಾಗೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾವು ಈ ತರಹ ವಾದ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಮಾಡಿದಂತೆ ನೀವು ಮೊದಲು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ, ನೋಡೋಣ ಮುಂದೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ ನಾವು ಯಾರನ್ನಾಗಲಿ, ಏನು ಕೇಳಬೇಕು ? ತಮಗೆ ಇನ್ನೂ 2-3 ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ಕಿತ್ತುಹಾಕಲಿಲ್ಲವೇ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ, ಭೂಶಾಸನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ, ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ.— ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್‌ಗಳಿಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ನಾವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾದ ಶಾಸಕರು, ಇದನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದರ ಕಡೆ ನೋಡಬೇಕೇ ವಿನಃ ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅದು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ, ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೇರು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ರಾಜಮನೆತನದ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಕ್ಕಂಥಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಇದರ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬೇರೆ, ಅದರ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬೇರೆ. ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಂತಕ್ಕಂಥಾವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲ ಬಡವರು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದಂಥಾ ಜಮೀನನ್ನು ಒತ್ತಿ ಇಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಈ ವೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಅಥವಾ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೆ-ವಾಗ ಈ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಸಬೇಕು ಅನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷದ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ಇವರ ವಾದ ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಏನು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಇವರ ವಾದದ ಸರಣಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಲೇಜನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ತಯಾರಿಲ್ಲ, ನೀವೂ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ರೈತನ ಮಗನಿಗೇ ಆಗಲಿ, ಕಾರ್ಮಿಕನ ಮಗನಿಗೇ ಆಗಲಿ ಈ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ಕಾಲೇಜನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದವರಾರು ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಾದಗ್ರಸ್ತ ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡ. ಇದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದರೆ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಆವಾಗ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ, ಈಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೋ ಆವಾಗ ನೋಡೋಣ. ಈವಾಗ ಇದು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಅವೇಲೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ರೀತಿ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು, ಈಗ ತೆಲುಗು ದೇಶಂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ವೆನ್. ಟಿ ರಾಮರಾವ್ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೇ ? ಹಾಗೇಕೆ ನೀವೂ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ.—ನಾನು 16 ವರ್ಷದಿಂದ ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಒಂದು, ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಈಗಿನ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಪರಿಹಾರ ಏನಿದೆ ಆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಗೌಡ ಪೆಲಾರಿಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್.— ಸ್ವಾಮಿ, ಲಾಂಡ್ ರೀಫಾರಂಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗದ

ಅವರೊಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಈ ಭೂಶಾಸನ ತಂದಾಗ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ವ ಹೇವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಿರಾ ? ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ, ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೇಕೆ ಮಾಡಲಾರದು ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಷ್ಟೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲ; ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾ ಪನೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು. ಈ ಎರಡು ರೀತಿಯ ಕಾಳಗದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬೀದಿಯ ಪಾಲಾಗುವುದು ಬೇಡ.

ಈ ಮಸೂದೆ ಕ್ಲಾಸ್ 3ರಲ್ಲಿ collection of capitation fee has been prohibited since it is a social evil ಎಂದು ಇದೆ.

ಈ ಎರಡು ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಅನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಯನ್ನು ವಸೂಲ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ, ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ, ಇವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಎರಡು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಖಾಯಿಲೆಯನ್ನು ಇನ್ನು ನಾವು ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ನೀವು ಸ್ಕೋ ಪಾಯ್‌ಸಸ್ ಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಇದು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಂದಂಥ ಖಾಯಿಲೆ ತಕ್ಷಣ ವಾಸಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿಮಾನವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಇಲ್ಲಿದ್ದವರು ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿದ್ದವರು ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. All of us have contributed to this social evil whether we are on this side or that side. I congratulate the hon. Member Sri K. H. Rangamath for having realised that.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಇರಬಹುದು, ನಾನು ಆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಇಂಚೈರೆಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಂಪ್ರೈಮೈಟ್ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. I am not for all these things at all. ಭೂ ಶಾಸನ ಖಾಯಿದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಅದ್ವೈತ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಎರಡನೆಯವನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ನಂತರ ಫಂಡಮೆಂಟಲ್ ರೈಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುವವನು ನಾನು ಮೊದಲು ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಟ್ಟು ಬೇಕು. ಇವುತ್ತು ಒಂದು ವಿಷಯ, ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಂಥ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವಾಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನೇರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಕೂಡಾ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಿಲುವೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೆ ಯಾರೋ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರಬಹುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ನಾವು ಗೆರೆ ಎಳೆದಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ದಾರಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ.—ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಲಮಿಸಬೇಕು, It has to be decided whether fundamatal rights should have precedence over the directive principal or vice versa. As a victim, I am asking this question. ಇದನ್ನು ತಾವು ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಒಬ್ಬ ವಿಕ್ಟಿಮ್ ಆಗಿ ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟಿನಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ವಂಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೂಡಾ ನಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್‌ರವರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮಣಿದು ಕೈ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಆತ್ಮವಂಚನೆಯಲ್ಲವೇ ? ಅವರ ಮನೋಭಾವನೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು, ನಡೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಬಂದಾಗ ನಿರಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಾವು ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತೂ ಸಹ ಅದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕ ಏನು ಇದೆ ಇದನ್ನು ನಾವು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಉತ್ಕಟಾಕಾಂಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಜೇಷ್ಠ ಮಂಟನವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಪರಿಹಾರದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಏನು ನಿಮಾಣೋಪಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಮಸ್ಯೆ ಬೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನು ನಾವು ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗುಟ್ಟನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಈ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ರೋಗವನ್ನು ಹರಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದು ಬೇಡ. ಯಾರೇ ಶಾಸಕರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲೀ ಏನೇ ಆಗಲೀ ಹಾವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸೋಣ. ಇರುವಂಥ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಸೂದೆ ಉತ್ತಮವಾದುದು ಎಂದು ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ನಾಗರಗೌಡ (ಕುರುಗೋಡು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಶಾಸಕರಾಗಿ, ಇವೊತ್ತು ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಇವರು ಕೊಟ್ಟ ಮಾತನ್ನು ಪಾಲಿಸಿರಿ ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೇ ಇದನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ವೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯನವರು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಧೀರ್ಘವಾದ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ರಾಮಯ್ಯನವರೂ ಸಹ ಒಕ್ಕಲಿಗರು, 10 ಎಕರೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾವ ರೈತರೂ ಸಹ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಹತ್ತು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಯ. ತಕ್ಕಂಥ ರೈತ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಅಥವಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಓದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ? ಇವೊತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರ ಮಕ್ಕಳು ವೈದ್ಯರು, ಇಂಜಿನಿಯರ ಮಕ್ಕಳು ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು, ರೈತರ ಮಕ್ಕಳು ವೈದ್ಯರಾಗಲೀ, ಇಂಜಿನಿಯರಾಗಲೀ ಆಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಡಿಸಿಷನ್ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥವೆಲ್ಲ ಅಂಥ, ತವಿಳುನಾಡು, ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಕರ್ನಾಟಕದವರಿಗೆ ಫೀಯಾಗಿ ಈ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಈಗ ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕ 50 ಸಾವಿರಗಳು ಎಂದು ಇರುವುದನ್ನು 70 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಸುಲಭ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಇಂಜಿನಿಯರಾಗಲೀ, ಡಾಕ್ಟರಾಗಲೀ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದಾದರೆ, ಮೊದಲಿಗೆ ನಾನೇ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಸ್ನೇಹಿತರು ತಮ್ಮ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ವಿಲ್‌ನಿಂದ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ತಂದರೆ ಈ ಮಸೂದೆ ಯನ್ನೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿತ್ ಡ್ರಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಜಾಯಿಂಟಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ವಿಲ್‌ನಿಂದ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒತ್ತಾಯ ತಂದು, ಇದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಸಹಕರಿಸಬಾರದು?

ಉಪ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು. —ನಿಮ್ಮ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ನಾಗರಗೌಡ. — Though these BJP people have taken a decision, ultimately these people are yielding to them.

ಇದನ್ನು ತಾವು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ, ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಲಭ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಧನಂಜಯಕುಮಾರ್ (ಮಂಗಳೂರು). — ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ದೊಡ್ಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಾಸ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಇವತ್ತು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅಂದರೆ, ಇದರ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಮೂಲ್ಯವಾದಂಥ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ದಾಸಶುಲ್ಕವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇ

ವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ, ಒಳಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಲಂಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದಾನ ಶುಲ್ಕ ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆನ್ನುವ ಕಳಕಳಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಬಹಳ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಸೂದೆಯ 3ನೇ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“Notwithstanding anything contained in any laws for the time being in force no Capitation Fee shall be collected by or on behalf of any educational institution or by any person who is in charge of or is responsible for the management of such institution.” ಈ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ 5 ವರ್ಷಗಳು ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರ ಸಮಯದಿಂದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಗರಿಷ್ಠ 5 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ದಾನ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮೂಲಕ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಇದರ ಉದ್ದೇಶ 5 ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗಾದರೂ, 5 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ದಾನಶುಲ್ಕ ಪ್ರದತ್ತಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದು ಇದ್ದರೂ, ಖಾಸಗಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನವರು, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನವರು ಬುದ್ಧಿ ವಂತರಿಲ್ಲ, ನೀವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ 5 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯ ಅವರಿಗೆ ದಾನಶುಲ್ಕ ಪಡೆಯುವಂಥ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. 5 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ವಿದ್ಯೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹೋದರೆ, ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ವ್ಯಕ್ತ ವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಕೇವಲ 5 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಂ ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. 5 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಒತ್ತಡ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನಾದರೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದಾನ ಶುಲ್ಕ ರದ್ದು ಮಾಡುವಂಥ ಕಳಕಳಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಲಂಗಳಿಂದಲೂ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, 50,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸೀಟಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡು ತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಮಾಡಿದ ಹಣವನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಬಡ್ತಿ ರಹಿತ ವಾಗಿ ವಾಪಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳು ತ್ತೇನೆ; 50,000 ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಮಾಡಿದ ಹಣವನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ವಾಪಸ್ ಕೊಡುವಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯಾರದ್ದು? ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಹೆತ್ತವರಾಗಲೀ ಸರ್ಕಾರದ ಭದ್ರತೆ ಇದೇನೇ? ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು 50,000 ಡಿಪಾ ಸಿಟ್ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. 10 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೊಡ ರದ್ದು ಮಾಡಿಬಿಡು ತ್ತಾರೆ. ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಇಟ್ಟಂತಹವರು ಹಣ ವಾಪಸ್ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ದಾವಾ ಹಾಕಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಏನೊಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸುರಿವರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ದರೆ; ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ಇವತ್ತಿಗೂ ಬಸ್ಸುಗಳ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ರೂ. 10,000 ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ದಾವಾಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಪರಿಹಾರ ಸಿಗದೇ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡು ತ್ತಿದ್ದೇವೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಬಡವರಿಗೂ ಸಿಗುವಂತಾಗ ಬೇಕೆಂದು ತಕ್ಷಣವೇ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಹತೋಟಿಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈಗಿ ನಿಂದಲೇ ದಾನ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಸೂದೆ ತಂದಿದ್ದೀರೆಯ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದಂಥ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವಂಥ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಿತ್ರರು, ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ

ಮಿತ್ರರು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ವೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಶಾಸನ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆನ್ನುವ ಫಲ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದ್ದರೆ, ಇದನ್ನು ಜಂಟಿ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಲಿ; ಅಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ, ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳು ಬಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಿತ್ರ ಪಕ್ಷಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿ. ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಜಿ. ನಾಯಕ್. — ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ರದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲವರು ಸಡನ್ಲಾಗಿ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. — ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಧನಂಜಯಕುಮಾರ್. — ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಆತಳಿತ ನಡೆಸಿದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು; ನಮಗೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಇಷ್ಟು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಸರ್ಕಾರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬದುಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾವು ಕೂಡ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅನೇಕ ಈ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಶಾಸನವನ್ನಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಭೆಗೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ತಾವು ಇದನ್ನು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ನಾವು ಸಮ್ಮತಿ ನೀಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಆಗಬಹುದು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಕೂಡ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಏನು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ದಯ ಮಾಡಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನಿಷ್ಟ ಪಡೆದು ಯಾವುದಾದರೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಘನೋದ್ದೇಶದಿಂದ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಈ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಂದೇವ್. — (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ಕ್ಷೇತ್ರ). — ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ಕಾರ ತಂದಿರ ತಕ್ಕ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡು ತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ನಿಜ. ಈ ಅನಿಷ್ಟವು ತಿ ಏನು ಸಿಗಿಲ್ಲ. ಶುಲ್ಕ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇದೆ ಅದನ್ನು ತೊಲಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಳೆದ 3-4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಖಂಡಾತುಂಡವಾಗಿ ನಾವು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಆಶಾಂತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಾವು ಸಹ ಚುನಾವಣಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ನಾವು ಈ ಒಂದು ಪಿಡುಗನ್ನು ತೊಲಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಆದಾದ ನಂತರ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಒಂದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಉಪಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆರೋಗ್ಯ ಮುಕ್ತಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ಸಿಂಧ್ಯಾ ಅನರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿ ವರದಿಯನ್ನು ಆ ಸಮಿತಿಯು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದೆ. ಆ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗವನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರ ಮುಂದಿಟ್ಟ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ ಅದು ಈಗ ಸಭೆಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿರಬೇಕೆಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಆದರೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವತ್ತು ಈ ಬಿಲ್ಲು ಮಸೂದೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಮಾತು "This undesirable practice besides leading to large scale commercialisation or education has not been conducive to the maintenance of educational standards" ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮತ್ತೆ "It is considered necessary to effectively curb the evil practice, in public interest and prohibit the collection of capitation fees for admission to educational institutions in the State of Karna-

taka and regulate certain matters relating thereto.” ಎನ್ನ ತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಏಕಾಏಕಿ ನಾವು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಡಚಣೆಗಳು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಈ ಓಡುಗನ್ನು ತೊಲಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥಾ ಧ್ಯಾನವು ಮುಂದಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ ನಾನಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ಈ ಶುಲ್ಕದ ಓಡುಗನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವ ಬಗ್ಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೆರಾ: ವಿರೋಧವಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ತೊಲಗಬೇಕೆನ್ನುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಒಂದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆಗಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರುವವರಿಗೆ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಯನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿದಾಗ ನಾನು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಆ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ನೀವು ಶಾಸಕರು ಬಿಡಿ, ನಿಮಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಕಾಲೇಜು ಕಟ್ಟಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಾಸರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಶಾಸಕರನ್ನು ಅನುಹೇಷಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಲ್ಲ ನಡೆದಿದೆ. ಇವತ್ತು ಏಕಾಏಕಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಒಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ ನಾವು ಜನತೆಗೆ ಏನು ಮನುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅದರಂತೆ ಇದನ್ನು ನಾವು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಈ ಓಡುಗು ಏನಿದೆ ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಹರಡದೆ ಹಾಗೆ ನಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದರಿಂದ ಈ ಓಡುಗನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಇದು ಜುಲೈ 11 1981 ರಿಂದಲೇ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಕಾರಣವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸಿಟನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನ ತಕ್ಕದ್ದೇ ವಲಂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪಿಯು.ಸಿ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕದ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅದರ ಬದಲು ಬೇರೆ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಂಕಗಳನ್ನು ತಿದ್ದತಕ್ಕದ್ದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪಿಯು.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಪಡೆದರೆ ಮುಂದೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸಿಟು ಸಿಗಬಹುದೆಂಬ ಒಂದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಆ ಹುಡುಗರ ಅಪ್ಪ ಅವರಿಂದ: ಕೂಡ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಇನ್ನು ಹೊರಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ನೀವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಮತ್ತು ಮೇಧಾವಿಗಳಿಲ್ಲವೇ? ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತ ರೊಟ್ಟುರು ಅಮೇರಿಕಾದಿಂದ ರಾಬರ್ಟ್ ಎನ್ನುವವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಓದಲು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ 25 ಸಾವಿರ ಡಾಲರ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮಗೆ ರಾಮಯ್ಯ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸಿಟು ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇದು ಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಿನವರಿಗಿಂತ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಡ ಬೋರೇಗೌಡರ ವಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವಾಗ ಹೊರಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ ? ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 50 ರಷ್ಟು ಹೊರಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದವರಿಗೆ 50 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಇದೆ, Number of seats as may be specified by the Government but not less than fifty percent of the total number of seats shall be filled from among Karnataka Students ಎಂದು ಇದೆ. ಸ್ವಾಮಿ: ನಾನು ಒಬ್ಬ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆ ಅಕ್ಷಾಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇವತ್ತು ಬಯಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ನಾವು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಹೊರಗಡೆಯವರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ಎರಡರಷ್ಟು ಮೂರರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೇ ಎನಹ ಇಷ್ಟೊಂದು ಭಾರೀ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಲ ಎಂ. ಎಸ್. ರಾಮಯ್ಯ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ 90 ಪ್ರಾಂಟ್ ಹೊರಗಡೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಆಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕನ್ನಡ ಮಕ್ಕಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಕನ್ನಡದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಬುದ್ಧಿ ಅವರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಇನ್ನು 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ದರೂ ಹೇಳಿಬಿಡಿ. ಇದನ್ನು ದರೂ ಅನೌನ್ಸ್ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಬಾಟಿಷನ್ ಮಾಡಲು ನಾವು ಜಾರುತ್ತಾ ಜಾರುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ತಾರೀಖು 11-7-1983ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅರ್ಜಿನನ್ನೂ ಬಂದಿದೆ. ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದೇ ನೀತಿ. 1983ನೇ ಇಸವಿ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಟೀಷನ್ ಫೀಸನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ತೊಡೆದುಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು, ಹೊಸದಾಗಿ ನೀತಿ ಏನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಜನತೆಗೆ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೇ ನೀತಿ, ಹೊಸ ನೀತಿ ಏಕೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ, ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಮರೆಯದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ — ಇನ್ನು ಹೊಸದಾದ್ದೇನಿಲ್ಲ. ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರಿಗೇನೇನು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕಟಿಬದ್ದ ರಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಐದನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ ಇರ ವುದು ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವುದು ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ. ತಿಂಗಳು ತಿಂಗಳಿಗೆ, ವರ್ಷ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ. ಚುನಾವಣೆ ಆಗುವುದು ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಿ. ನಾಯಕ್ — ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಇಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್ ರಂಗನಾಥ್ — ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿರುವುದು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಲ್ಲ. 5 ವರ್ಷದ ತನಕ ಕೃಷಿ ಟೀಷನ್ ಫೀಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದರಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ — ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ — ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಶೇಕಡಾ 20ರಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅಂದರೆ ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 100 ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. 5 ವರ್ಷ ಅದಮೇಲೆ ಕೃಷಿ ಟೀಷನ್ ಫೀ ಎಲ್ಲಿರ ತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ — ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಮಾಡಬಹುದು. 5 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಐದನೇ ವರ್ಷ ಬರುತ್ತದ್ದಲ್ಲ. ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀವು ..... ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ .....? ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಇರಲಿ. ಈಗ ಅದು ಬೇಡ. ಏಕೆ ಅಂದರೆ ನೀವು ಅಪರೂಪವಾಗಿರವವರು, ನೀವು ಇರಬೇಕು.

ಡಾ. ವಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ — ಸಂಶಯ ಏಕೆ? ಮಾನ್ಯ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೆ ಆಗಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ — ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವ್ ಅವರು, ಅವರ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಸಲಿ ಸಮುದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ, ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ನಿಮಗೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್‌ರವರು ಇದು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡುವುದಲ್ಲ. ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಅರ್ಥ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ, ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರವೇ ತರುವುದೋ, ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೇಕಾದರೆ ಈಗಲೇ ಬರೆದುಕೊಡೋಣ. ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಆಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ ಮಡಿಕಲ್‌ಗೆ ಇಷ್ಟು, ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ಗೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಇರಲಿ. ಈಗ ಖಾಲ್ವೆ ಮರಿಗೂ ಇದೆ. ತಾವೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಿಂದ ಇಷ್ಟು ಸೀಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ವರ್ಷ ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತು. ಸೀಟಿಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟು ಆಯಿತು. ಈ ವರ್ಷದ ಕಥೆ ಬಗ್ಗಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಿಂದ ನಾವು ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವ್‌ರವರು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತರಲಿ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಹಾಗೇ ಇರಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಇರದಿದ್ದರೆ, ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವ್‌ರವರು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ. ಅದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದುಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ — ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಸಂಶಯ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೆಲವರು ಇದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ಅನುಮಾನ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯೊಳಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನಾವು ಎಲ್ಲಿರುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು. ಜನರ ಮುಂದೆ ಮತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ.....

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಎಲ್ಲಿರುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೃಷ್ಣಪಡಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ, ನೀವು ಏನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿರಿ. ಆ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನೀವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಿರಿ, ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.—ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ತಾವು ಏನೂ ಸಂಶಯ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಅಡಚಣೆಗಳು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಸಹಕಾರ ಕೊಡಿ. ಈ ವಿಡುಗನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸೋಣ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ, ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯಿಂದ ಶಹಭಾಸ್‌ಗಿರಿ ಪಡೆಯೋಣ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಈ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಗಿರತಕ್ಕ ಅನಿಷ್ಟಗಳಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅನಿಷ್ಟಗಳು, ಗ್ಯಾರೇಜನಲ್ಲಿ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ 700 ಬೆಡ್ ಹಾಸ್ಟಿಟಲ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಏಳೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಹಾಕ್ಕು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಹಿಂದೆ ನಾನಂತೂ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, 1933ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ತಾವೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಿರಿ, ನಾನೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಟೂರ್ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಈ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕ ತೆರತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದಾಗ, ಇದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಾವು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಆ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು ಈಗ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿದೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟುಗಳ ರೇಟು ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ನಾವೂ ನೀವೂ ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮತದಾರರ ಮುಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನರು ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆದು ಹಾಗೂ ರೈತರು ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನರು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಓಟು ಕೊಡದ ಸೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ. ನೀವೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ, ನಿಮಗೂ ಅವರಿಗೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಗುರಿ ಇರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಇರಬೇಕು. ಅದು ಎಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ನಾವೂ ಜನಗಳ ಮುಂದೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದೆವು. ಆದಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಈ ಬಿಲ್ಲು, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಬಿಲ್ಲೇ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಇದು ಹಾಗೇ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ತಾವು ಬಹಳ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಈಗ ಏನೂ ದೂರ ಇಲ್ಲ, ಖೀಲಿಗೆ ಬಂದು ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ನಾವೂ ಅವರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅವರೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿಗಳು. ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ. ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಮ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಚಣೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಶಿಟ್ಟಿಗೌಡ (ಬಸವನಗುಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿರತಕ್ಕ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳ ವಾದ ವಿವಾದವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ

ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲಿನ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್-ಇನ್-ಏಡ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. 5 ವರ್ಷ ಆದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್ ಏಡ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಿ.ಎ, ಬಿ.ಎಡ್, ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ., ಬಿ.ಕಾಂ, ಪಿ.ಹು.ಸಿ., ಹೈಸ್ಕೂಲು ಇವುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರು ನಡೆಸ ತಕ್ಕಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದರೆ ಮೊದಲನೇ ವರ್ಷದಿಂದ ಗ್ರಾಂಟ್-ಇನ್-ಏಡ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಕೆಲವು ಇವೆ. ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಕ್ಯಾಂಟೀನ್ ಫೀ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಗ್ರಾಂಟ್-ಇನ್-ಏಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತರಗತಿಯಿಂದಲೂ ಕ್ಯಾಂಟೀನ್ ಫೀಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 1972ಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಂತಹ ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್-ಇನ್-ಏಡ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಹಾಗ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಂತಹ ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ, ಹಾಗೂ ಹಾಸನದಲ್ಲಿರುವ ಮಲೆನಾಡು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು ಇವುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಗ್ರಾಂಟ್-ಇನ್-ಏಡ್ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, 100ರಲ್ಲಿ 80 ಸಿಟುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದಂತಹವರಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಪನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಇನ್ನುಳಿದ ಶೇಕಡೆ 20 ಸಿಟುಗಳನ್ನು ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟುಬಂದಂತಹವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ 1972ರ ನಂತರ ಈಚೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಹ ಸರ್ಕಾರಗಳು 29-30 ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿ 3 ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲೇ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು. ಈಗ ಆ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳವರು ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಂಟ್-ಇನ್-ಏಡ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಥವಾ ಅವರಿವರ ಹತ್ತಿರದಿಂದ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಿಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಆ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರೇ ಹಾಕಿ ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. 1972 ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ಮೆಡಿಕಲ್, ಹಾಗೂ ಡೆಂಟಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಗ್ರಾಂಟ್ ಅನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಯಾವ ದಡ್ಡನ್ನೂ ವಸೂಲು ಮಾಡದೆ, ಕ್ಯಾಂಟೀನ್ ಫೀಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾವಧಾನ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇರಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಇರಬೇಕು, ಅಷ್ಟನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರವೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿರಬೇಕೆಂದು, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಜನ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ರಿಜೈನ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅಷ್ಟು ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಅನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ಷು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಬೇಕು, ಅವರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಅಷ್ಟೇ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ 10 12 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿದಂತಹವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಯೋಚನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಸುಮಾರು 34-35 ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಖಾಸಗಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಈಚೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಮೂರು ಈಗ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಂತೆ ಜನರಲ್ ಮೆರಿಟ್‌ನವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಇಷ್ಟು, ಬಿ.ಸಿ ಎಂ. ನವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಿಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡ ತಕ್ಕಂತಹ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅದರಂತೆ ಸಿಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಎಷ್ಟು ಕಾಲೇಜುಗಳ ನಮಗೆ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೂ ಪಕ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲ ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರವನ್ನಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು

ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪೊಲೀಸರ ವಿಲ್ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವರು ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾದರೆ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಒಂದೊಂದು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಎಕ್ಸಿಜೆಂಟ್‌ಗಳು, ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಏರ್ಚ್ ಮೆಷಿನ್‌ಗಳು 75-80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೂ ಇಷ್ಟೇ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಒಂದೊಂದು ಕಾಲೇಜುಗಳ ಮೇಲೆ ಏರ್ಚ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಬೇರೆ ಹರಿಸಬೇಕಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಹಣ ಹಾಗೂ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಲು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣ ಏನು ಇದೆ ಎದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆದರ್ಶವಾಗಿ ಕೆಲವರೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇದರ ರೀತಿ ಈ ವರ್ಷ ತೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ತೇಕಡ 10ರಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ಇಲ್ಲದೆ ಸೀಟು ಖಾಸಗಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಹಾಗೂ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ವರ್ಷ ತೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ತೇಕಡ 10ರಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳನ್ನು 50 ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳ ಡಿಪಾಸಿಟ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಆ ಹಣವನ್ನು 10 ವರ್ಷ ಅದ ಮೇಲೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹದ್ದು. ಈ ಒಂದು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಯನ್ನೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬಹುದು ಈಗ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಈ ವರ್ಷವೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂತಹ ಆಗತ್ಯ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇಷ್ಟು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಆಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗತ್ಯ ಇರುವಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ತಯಾರು ಮಾಡಬಹುದು. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾಂ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 60ರಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಫೀಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್: ಈ ರೀರಿಂಗ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂಭತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಡಾ|| ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು 5 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ. ಮುಂದಿನ ಗಾತ್ರ ಬೇರೆ. ಈ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ಇದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಇವತ್ತು ಇದೆ. ಆ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರರನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ 6ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. 4 ವರ್ಷದ ಮೊತ್ತ ಈ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ, ಆ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರವೇ ತುಂಬಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ಆವೃತ್ತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ? 6ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಈಗಾಗಲೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲ; ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆಯೇ? ಇವತ್ತು ಬಹಳ ಅವಸರ ಅವಸರವಾಗಿ ಏನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೇ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮನೋದಯಾಗಿದೆ ಇದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಗೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 9 ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ 5-6 ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 75 ರಿಂದ 80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಡಾ|| ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್: ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗಬಹುದು? 6ನೇ ವರ್ಷದಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಏನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ

ದ್ದೀರಿ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಡಾ|| ಎಚ್.ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್‌ರವರು ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಮೂಲಭೂತ ಪಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕ್ಯಾ ಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ಇರಕೂಡದು ಎಂದು. ಪರರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಬಂದವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಏಜುಕೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ, ಮೆಡಿಕಲ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್‌ನ್ನು ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ದಾವಣಗೆರೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಕಾಲೇಜುಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಲಿ, ಕಲಿಯದೇ ಇರಲಿ ಅವು ನಡೆಯಲೇಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇರಲೇಬೇಕು. ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದೇನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಸಗಿ ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ನಾವೇ ಹಾಕಿ ಮಾಡೋಣವೆಂದರೆ ಆಗಬಹುದು. ಅವರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ದುಡ್ಡನ್ನು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ, ಎಕ್ಸಿಪೆಂಚ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 500 ಸೀಟುಗಳು 4 ಕಾಲೇಜುಗಳಿಂದ ಇವೆ. ಆ 500 ಸೀಟುಗಳೂ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಲ್ಲ. 250 ಸೀಟುಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಲೀ ನಮಗಾಗಲೀ ಏನೂ ತಗ್ಗದೆ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ಇಲ್ಲದೆ ಸೀಟು ಸಿಗಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೇ ಆಗಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಉಚಿತವಾಗಿ ಸೀಟು ದೊರೆತು ಉಚಿತವಾಗಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 8-10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ತೆರಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ಬಗ್ಗೆ ರಂಗನಾಥ್‌ರವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ಅದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು 5 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅದನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದ್ರದ್ದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ಇಲ್ಲದೆ ಸೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ಪರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಂದ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಇದನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರು ಅಂದ್ರಲ್ಲಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಇದೆಯೇ?

ಡಾ|| ಎಚ್.ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.— ಬರೆದು ಕೇಳಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ಬಹುಶಃ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ.ರಾಮದೇವ್.— ಈಗಿರುವ ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರವೇ ಮಾಡಿರುವುದು.

ಡಾ. ಎಚ್.ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.— ಯಾರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 5 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲೇಜನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ಅನ್ನು ವಸೂಲ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಡಾ. ಎಂ.ಎಸ್. ಆಚಾರ್.— ಖಾಸಗಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜೊಂದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಡಾ. ಹೆಚ್.ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.— ಜನರಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್ ಏಡ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೂ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್ ಏಡ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು, ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳು ಎಂದು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟು ಉಳಿದುದನ್ನು ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ವಾದ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬರಿಂದಲೂ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು

ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ವೈದ್ಯರು ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉಳಿದವುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಜನರಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ನೂರಾರು ಇವೆ. ಅವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್ ಏಡ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನ್ಯಾಷನಲೈಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಖಾಸಗೀ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಸರ್ಕಾರೀ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಭೋಧಕರು ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದವರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಖಾಸಗೀ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ 100 ಸೀಟುಗಳಿದ್ದರೆ ಸಾವಿರ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಜನ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಸೀಟು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಖಾಸಗೀ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹಣಕ್ಕೆ ಮೋಸ ಇಲ್ಲ. ಖಾಸಗೀ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕವರು ಯಾರೂ ದುಡ್ಡನ್ನು ಮುಡು ತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ದುಡ್ಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರು ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಎಜುಕೇಷನ್ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾ. ಎಷನ್ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ನರ್ಸರಿ-ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್ ಏಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ. ಅನೇಕರು ಅಂಥ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ, ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಇರುವಷ್ಟು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ಹೊರಗಡೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಲೇಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವೇನೋ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದವರಿಗೆ ಕೊಡಲೇಬೇಕೆಂಬುದು ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ್ ಮೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅಂದರೆ ಅಮೆರಿಕಾದವರಿಗೆ ವೇಣಿಪಾಲಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ವೇನೆಂದರೆ, ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ಬಹಳ ದುಬಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಡಬಗ್ಗರಿಗೆ, ರೈತರಿಗೆ ಸೀಟುಗಳಿಗಾಗಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು 5 ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ಅನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಂಗನಾಥ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ 5 ವರ್ಷದ ನಂತರ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬೇಕು. ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಈ ವರ್ಷ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಫೀ ಸೀಟುಗಳು ಮತ್ತು 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಡಿವಾಸಿಟ್ ಸೀಟುಗಳು ಇವೆ. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಫೀ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ 1984ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಸೆಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿ 5 ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮಿಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬಹುದು. ನ್ಯಾಷನಲೈಸ್ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಥವಾ ನ್ಯಾಷನಲೈಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಗದಿದ್ದರೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಬೆಳಗಾಂ, ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ಹಸ್ತೂರಿಬಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳವರು ಯಾವರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಶೇಕಡ 80ರಷ್ಟು ಫೀ ಸೀಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನು 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೀಟಿಗೆ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅ ತರಹ ಬೇರೆಯವರು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್. — ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಕಾಲೇಜುಗಳವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೀಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸರ್ಕಾರದ ಕೋಟಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ. — ಈ ವರ್ಷ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್. — ಮೊದಲೂ ಇತ್ತು. ಮೆರಿಟ್ ಪೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ 100 ಸೀಟಿನಲ್ಲಿ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. Subject to correction

ಹೇಳುವುದಾದರೆ ದಿವಂಗತ ದೇವರಾಜ ಅರಸುರವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆಗ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಜಾಸ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.— ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಶೇಕಡ 80 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೀಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮೆಂಟ್‌ನವರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.— ಈಗ ಒಂದು ವರ್ಷ ಆಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಈಗ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಬೇರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರಿಗೆ ಉಳಿಯುವುದು 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.— ಮಾರ್ಚ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು, 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸ್ವತಿ ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಎಂದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರಿಗೆ ಉಳಿಯುವುದು 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ಎಂದು. ಅವರ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸೀಟು ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಕಂಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರಿಗೆ ಬಿಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಏಷ್ವರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಇಷ್ಟ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನೃಪಸಲ್ಲಿಸ್ ಮಾಡಿ ಮಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನು ಕೋಸ್ ಮಾಡಲಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ 80 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಫೀಸ್ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಪೂರ್ತಿ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ಕಾಲೇಜು ನಡೆಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ನಡೆಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.— ಈ ವರ್ಷ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಎಂದರೆ 40 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಯಿತು. ಹೀಗೇ ಆಗಿ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಾಗಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.— ಈಗಿರತಕ್ಕ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೀಟುಗಳನ್ನೂ ಫೀಸ್ ಸೀಟುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ || ಎ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ (ಉಡುಪಿ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸ ಶುಲ್ಕ ರದ್ದತಿಯಾಗಬೇಕು. ಇದು ಶಿಕ್ಷಣ ಮಟ್ಟದಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗು ಕೊಡ ಆಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಲ್ಲರದ್ದೂ ಆಗಿತ್ತು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದ ಜನರು ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬ ನೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಆ ಕಡೆ ಇರುವ ಮತ್ತು ಈ ಕಡೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಈ ಪಿಡುಗು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ಟಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ದಾಸಶುಲ್ಕ ರದ್ದತಿ ವಿಧೇಯಕ ಎರಡನೇ ಬಾರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಇಟ್ಟಾಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಕೂಡ ಬಂದಿವೆ. ಅದರ ನಂತರ ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆದು ಇದನ್ನು ಜಂಟಿ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರೂ ಅದು ಆ ರೀತಿ ಆಗದೆ ಸುಗ್ರೀವಾಕ್ಷಿ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಚಾರಿಗೆ ತಂದು ಎರಡನೇ ಸುಗ್ರೀವಾಕ್ಷಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೊರಡಿಸಿ ಈಗ ಅದರ ಬದಲು ಕಾಯಿದೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಜಂಟಿ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸದಿದ್ದರೂ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಕೆಲವು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಈ ಮಸೂದೆ ಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅನಿಸಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. ದಾಸಶುಲ್ಕ ರದ್ದತಿ ವಿಧೇಯಕದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ, ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಮತ್ತು ಒಳಗಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇಲ್ಲ, ತಾಳ ಮೇಳ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ದಾಸಶುಲ್ಕ ರದ್ದತಿ ಎಂದು ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಒಳಗಡೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್, ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮುಂತಾದ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರಿ ಯಾದುದಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವ ವಿಷಯ. ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಮೂಲ ಮಸೂದೆಯೇನಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. 11ನೇ ಜುಲೈ 1983ರ ನಂತರ ಸಾ.ಪಿತ ವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂಬುದು ಒಂದು ವಿಚಾರ

ಮಾದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳವರು 11ನೇ ಜುಲೈ 1988ರ ನಂತರ ದಾನಶುಲ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಐದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಯಾವರೀತಿ ದಾನಶುಲ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ. 1988 ರವರೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ದಾನಶುಲ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. 1983ರ ಜುಲೈ ನಂತರ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂಬ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ದಾನಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಖಾಸಗೀ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು 8 ಇದ್ದು ಅದರ ಪೈಕಿ ಸೆಂಟ್ ಜಾನ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲೇಜುಗಳು ದಾನಶುಲ್ಕ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು 27 ಖಾಸಗಿ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿದ್ದು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅದರ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗು ವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಾವಣಗೆರೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಕಸ್ತೂರಿಬಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಾಗಲೀ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಿಂದ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಕಾಲೇಜನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಅವಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರು ಕೊಟ್ಟು ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್ ನಿಂದ ಆ ಕಾಲೇಜು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಬ್ರಿಕ್ ಬೈ ಬ್ರಿಕ್ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಯಾರು ಯಾರು ಆ ಸಂಸ್ಥೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿಕೊಂಡು ಪದವಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವ ವಾಗ ವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಎಕ್ಸ್ ಪೆಂಡಿಚರ್‌ನ್ನು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೇನೇಜ್ ಮೆಂಟಿನವರು ಹೊರತಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಹಾಗೂ ಅದೂ ಪದ್ಧತಿಯೊಂದಾಗಿ ಶೇಕಡು 92.36 ಕ್ಕಿಂತಾ ಕಡಿಮೆ ಅಂಕ ಪಡೆದಿರುವವನು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹನಾಗಿಲ್ಲ. ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಾ ಕಡಿಮೆ ಅಂಕ ಎಂದರೆ, 92.20 ಅಂಕ ಪಡೆದಿ ರುವವನೇನೂ ದಡ್ಡ ನೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹವರಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿದ್ದರೆ, ಹಾಗೂ ಇಂತಹವರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಬರುವುದಾದರೆ, ದಾನಶುಲ್ಕ ಕೊಟ್ಟು ಬರವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಆಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ 8 ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ ಜಾನ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಉಳಿದ 7 ಕಾಲೇಜುಗಳ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 1953ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕಸ್ತೂರಿಬಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ಆಯಿತು. ಹಾಗೂ ಇನ್ನು ಮೂರು ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಎಂದರೆ ಬೆಳಗಾಂ, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ಇರುವವು 1959 ರಿಂದ 1980ರ ಒಳಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ಎಂದರೆ 21 ವರ್ಷಗಳ ಅಂತರ ಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ 1980 ರಿಂದ 1982ರೊಳಗೆ 3 ಕಾಲೇಜುಗಳು ಎಂದರೆ, ಎಂ. ಎಸ್. ರಾಮಯ್ಯ, ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಹಾಗೂ ಡಾ|| ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಬಂದವು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸ್ಥಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 3 ಕಾಲೇಜುಗಳು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸ್ಥಳವೇಶ ವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇರುವ ಖಾಸಗೀ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ತಾವು ಪರಿಹಾರ ವನ್ನು ಕೊಡುವ ಅಂಶ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಡೆಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಖಾಸಗೀ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಕೆಲವನ್ನು ಕ್ಲಬ್ ಮಾಡಿ, ಬೇಕಾದಂತಹವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ವೈದ್ಯರು, ಎಂಜಿ ನಿಯರಿಂಗ್‌ಗಳು, ಡೆಂಟಿಸ್ಟ್‌ಗಳು ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಅಷ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಿಕ್ಕ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಧೇಶೀಯರಿಗೆ, ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೂಲದವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಿ ದ್ದಾರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಎಂದು ಒಂದು ಆಳತೆಗೋಲು ಮಾಡಿ ಅವರ ಮೆರಿಟ್ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಆರ್ಥಿಕ ಆಧಾರ ರದ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು 7 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ತೆಗೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ತಾವು ಏನು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮೂರು ಪದಗಳ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಿ ಆ ಪ್ರಕಾರ ನೀವು ನಡೆದು ಕೊಂಡಿರಾ ? “ ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ರದ್ದತಿ ” “ ದಾನಶುಲ್ಕ ರದ್ದತಿ ” “ ಪ್ರಜ್ಞಾಚಾರ ರದ್ದತಿ ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಈ ದಿನ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದಾನಶುಲ್ಕ ರದ್ದತಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಅದೂ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ತಂದಿದ್ದೀರಿ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುತ್ತೇ ವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೂ ತಾವು ಒಂದನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಾದರೂ ಇಡಬೇಕೆ

ಲ್ಲವೇ ? ಆದರೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕುರುಹೂ ಸಹಾ ನಮಗೆ ಇಂದು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಇವತ್ತಿನ ಪ್ರಥಮ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಏನು ಒಂದು ಲಾಭ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಸೆಕ್ಷನ್ 3 ರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಸೆಕ್ಷನ್ 5 ರಲ್ಲಿ ಫೀ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಇನ್ನೂ ಗಂಡಾಂತರಕಾರಿಯಾದುದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ 5 ರಲ್ಲಿ ಫೀ ಬಗ್ಗೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸೆಕ್ಷನ್ 3 ರಲ್ಲಿ ಇರುವುದು 5 ವರ್ಷಗಳ ಒಂದು ಪರಮಾವಧಿ. "period shall not in any case extend beyond five years from such date" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಸೆಕ್ಷನ್ 5 ರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇವರು ಏನು ಪ್ರಥಮ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಶೇಕಡಾ ಮೆರಿಟ್ ಸೀಟುಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದವು ಅಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

Sri A. Lakshmi Sagar.—Section 5 does not refer to Capitation fee. It pertains to tuition fee and other fees that may be collected.

Dr. V. S. Achar.—I am exactly coming to that.

Sri M. S. Krishnan.—There is a contradiction.

Sri A. Lakshmi Sagar.—There is no contradiction.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಅಚಾರ್ಯ.—ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ಬಗ್ಗೆ ಡೆಫಿನಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, ಸೆಕ್ಷನ್ 2 ರಲ್ಲಿ "Capitation fee means any amount, by what ever name called, paid or collected in excess of the fee prescribed under section 5, but does not include the deposit specified under the proviso to section 3" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಇರಲಿ. ಇದು ಡೆಫಿನಿಷನ್. ಈಗ ನಾನು ಸೆಕ್ಷನ್ 5ರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಫೀಯನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್‌ನವರು ಲೆವಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಮಂಗಳೂರಿನ ಕಸ್ತೂರಿಬಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಫೀ ಬಗ್ಗೆ ಲಿಟೀಷನ್ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಸಿಂಧ್ಯಾ ಅವರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದೆವು. ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಧನಂಜಯಕುಮಾರ್ ಅವರೂ ಸಹಾ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಟ್ಯೂಷನ್ ಫೀಯನ್ನು 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಂತುಷ್ಟಗೊಂಡರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿದರು. ಈ ಕಾನೂನನ್ನು 11ನೇ ತಾರೀಖು ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ತಂದಾಗ ಅದನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಜೋಡಿಸಿ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 3 ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ 3 ಸಾವಿರ ಎಂದು ಇತ್ತು. ಹೋದ ಮಾರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಫೀ ಮಂಟನವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ತಾವು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಇದನ್ನು ತುಂಬು ಬಿಲ್ಡನ್ ಸೆಕ್ಷನ್ 5ರ ಪ್ರಕಾರ ಟ್ಯೂಷನ್ ಫೀ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಉಳಿದ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸೀಟುಗಳಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ, 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಟ್ಯೂಷನ್ ಫೀಸನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿಯ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ ಇಟ್ಟು ಇವತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ ? ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮೆರಿಟ್ ಪೂಲಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕ್ಲರ್ಕ್ ಮಗ, ಒಬ್ಬ ಜವಾನನ ಮಗ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಬಡವನ ಮಗ ಎಣ್ಣೆ ದೀಪದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತು ಓದಿ ಬುದ್ಧಿಮಾತಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದವನಿಗೆ ಓದಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಅವನು ಮೆರಿಟ್ ಪೂಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಓದಲು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹವನಿಗೆ ಖಾಸಗಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ, ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 5 ಸಾವಿರದಂತೆ 5 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಫೀ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಇವತ್ತು 5 ವರ್ಷದ ಹಂತ ಹಂತದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇವತ್ತಿನ ಪ್ರಥಮ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಈ ಒಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ 5ರಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಮೆರಿಟ್ ಪೂಲಿನಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ತಾವು ಇನ್ನೊಂದು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಫೀಷಿಪ್, ಸ್ಟಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಅರ್ಧ ಫೀಷಿಪ್ ಇದೆ. ಅದು ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಟ್ಯೂಷನ್ ಫೀಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕೆಂದರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಮಾಡಬಹುದು. ತಾವು ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಗೂ, ಈ ಟ್ಯೂಷನ್ ಫೀಸಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಡಿ. ಈಗ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರೂ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವು ಸುಮಾರು 1.310 ಸೀಟುಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. 1984-85ರಲ್ಲಿ ಇನ್ನು 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೀಟುಗಳು ಅಂದರೆ ಶೇಕಡಾ 40

ರಷ್ಟು ಸೀಟು ಅನ್‌ವಿವೆಡ್ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಮೆರಿಟ್ ಅಂಡ್ ರಿಸರ್ವ್ ಪನ್ ಪೂಲ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. 10-15 ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದು ಫೀಸು ಇನ್ನೂ ಹಾಗೇ ಇರಬೇಕು ಅಂದರೆ ತಾವೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಹಣ ಕಡಿಮೆ ಆಗಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಬೇಕೆ ತಾವೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಿಗ್ಧರ ಅಪರಿಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಟ್ಯೂಷನ್ ಫೀ ಇದ್ದುದನ್ನು ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಾಗರ್.—ಟ್ಯೂಷನ್ ಫೀ ಕಡಿಮೆ ಅಥವಾ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಟ್ಯೂಷನ್ ಫೀಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅದನ್ನು ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಮಾಡುವಾಗ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ಏಳಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ನೀವು ಕುಳಿತ ಕೊಂಡು ಟ್ಯೂಷನ್ ಫೀ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಈಗ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಮಾಸ್ತರುಗಳ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾರು ಕೊಡಬೇಕು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಅದನ್ನು ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಸಬೇಡಿ. ಆದೇ ಬೇರೆ, ಇದೇ ಬೇರೆ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ.—ಸೆಕ್ಷನ್ (5)ರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದಂಥ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕಾಯಿದೆ ಜಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ನೆನಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೆರಿಟ್ ಪೂಲ್‌ಗೆ ಹಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಟ್ಯೂಷನ್ ಫೀ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದೆ ಕಸ್ತೂರಬಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಫೀ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಜಂಟಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ತಗಾದೆ ಒಂದಾಗ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು ನಾವು ಹೋದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಜಂಟಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಒಬ್ಬ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಟ್ಯೂಷನ್ ಫೀಗಿ ಒಪ್ಪಿದ್ದರು.

Section 5 says,

“It shall be competent for the Government, by notification, to regulate the tuition fee or any other fee or deposit or other amount that may be received or collected by any educational institution or class of such institutions in respect of any or class or classes of students”.

You are making it perpetual.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಾಗರ್.—ಈಗ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿ ಫೀ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ಸೋರ್ಟ್ ಫೀ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ವಾದ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡೋಣವೇ? ಸರ್ಕಾರ ರೆಗುಲೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು. ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಫಂಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹಿಡಿಕೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಇದನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಬ್ಯುಕ್‌ವರ್ಡ್ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್, ಮೆರಿಟ್ ಸ್ಕಾಲರ್‌ವಾರು ಎಷ್ಟು ಷಿಪ್, ಅರ್ಥ ಫೀಷಿಪ್, ಸ್ಟುಡೆಂಟ್ಸ್ ಫೀ ಷಿಪ್ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಶೇಕಡಾ ಜನ ಮೆರಿಟ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ತಾರತಮ್ಯ ತೂಕ ಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ.—ಈ ಸಾರಿ 5 ಸಾವಿರ ರೂ. ಟ್ಯೂಷನ್ ಫೀ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು 5 ವರ್ಷವೇ ಅಲ್ಲ, ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಮುಂದುವರೆಯಬಹುದು. ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿ ಫೀ, ಮಾಗ್ನಿಟ್ಯು ಫೀ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಆಗಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಲಾಭ ಪಡೆದು ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಡೆಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್, ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್, ಇನ್ನಿತರ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ, ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಾಗರ್.—ಅವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಎಲ್ಲಿಂದಲೇ ಬರಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ರಶೀತಿ ಇರಬೇಕು. ಅವರ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾನ್ಸ್ ಎನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಂದರೆ ಅವರು ಸಿನಿಮಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿಕೊಳ್ಳೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿದೆ. ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಆಡೀಟ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ.—ಇವೊತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಟ್ಯೂಷನ್ ಫೀ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ನನ್ನ ಮೂಲ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು

ಎಂದರೆ, 5 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೀಟುಗಳು ಅಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದವರಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮೆರಿಟ್ ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅವರಿಗೂ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ ರಾಜಯ್ಯ.—ಖಾಸಗಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಂದ ನಾವು 20 ಪರಾಸೆಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ 1304 ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮೆರಿಟ್ ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಅವರು ಇದನ್ನು ನಿಮಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಾದ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಅವರೇ ಇದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡರು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಅಚಾರ್ಯ.—7 ಮೆಡಿಕ್ಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಬಿಟ್ಟು 720 ಸೀಟುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 50 ಕರ್ನಾಟಕ ಅಂದರೆ 360 ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. 7 ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲೂ 70 ಸೀಟುಗಳಿಗೆ ತಲಾ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ 10 ವರ್ಷದವರಿಗೆ ಇಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಒಟ್ಟು 312 ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಖಾಸಗಿ ಮೆಡಿಕ್ಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮೆರಿಟ್ ಸ್ಟೂಡೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅವರು 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಫೀ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಸಂತೋಷ ಪಡತಕ್ಕ ಪ್ರಥಮ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಾಂಶ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೆರಿಟ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎರಡನೆಯದು. ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಮೆಡಿಕ್ಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಫೀ ಕಲಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೇ ಫೀ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಕಾಲೇಜಿನಿಂದಲೂ 10 ಸೀಟುಗಳಿಗೆ, 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 10 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. 10 ವರ್ಷದ ನಂತರ ವಾಪಸ್ಸು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದ ಹೇಳುವುದು ಸರಿ. ಆದರೆ ಆ ದುಡ್ಡಿನ ಬಡ್ಡಿ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರೈಕೆಯಿಂದ ಲೇಔಗ್ರಾಫ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಇಟ್ಟರೆ 6 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಆ ದುಡ್ಡು ಇನ್ನೂ ಡಿಯಾದ್ದಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಉತ್ತಮ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು 5 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಹಣ ಇನ್ನೂ ಡಿಯಾದ್ದಿರುತ್ತಾರೆ. 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು 10 ವರ್ಷದ ಆಬ್ಸರ್ವರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಸುಮಾರು 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಅಂದರೆ ನೀವು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪುನಃ ಅವರಿಗೆ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ.—ಪಾಜಿಟ್ ಹಣವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕ್ಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಇವತ್ತು 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು 6 ವರ್ಷದ ನಂತರ ಬಂದಕ್ಕಿರದರಷ್ಟಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಮಾದರಿ ಇತ್ತು. ಅಂದರೆ ಆಗ ಒಂದು ಸೀಟಿಗೆ 60 ಸಾವಿರ ರೂ. ನಂತೆ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ 60 ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಅವರು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, 10 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗಿಂತಲೂ ನಾವು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, In Andhra Pradesh they are charging Rs. 3 000/- p. a. for studying private engineering colleges. In Maharashtra also, new private engineering colleges have been permitted to charge Rs. 6500/- P. A. as tuition fees.

ಡಾ. ವಿ. ಎಸ್. ಅಚಾರ್ಯ.—ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರೀ ಮೆಡಿಕ್ಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಫೀಸನ್ನೇ ಖಾಸಗಿ ಮೆಡಿಕ್ಲ್ ಕಾಲೇಜಿನವರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆ ಕಾಲೇಜಿನ ಒಟ್ಟು ಸೀಟುಗಳ ಪೈಕಿ 50ರಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾವು ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಸದಸ್ಯರಾದ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಹತೆ ಇರತಕ್ಕ 363 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಕಳಕಳಿಯ ಮನವಿಯಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಸರ್ಕಾರೀ ಮೆಡಿಕ್ಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ

ತಕ್ಕ ಫೀ ಏನಿದೆ ಅಷ್ಟೇ ಫೀಸನ್ನು ಖಾಸಗೀ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನವರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಇದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, 5 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಸೆಕ್ಷನ್ 3ರ ಪ್ರಕಾರ ಫೀ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಖಾಸಗೀಯವರು 4-5 ವರ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಫೀಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 6ನೇ ವರ್ಷ ಆ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದರೆ ಆಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ? ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಅವರು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಉಳಿದಿದೆ ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಡಾ. ವಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಹಿಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರು ಈಗಾಗಲೇ ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ.—ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. If a man is found guilty, he will be imprisoned, not fined or penalised. The arm of law is too long.

ಡಾ. ವಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ.—ಅವರು ಕಾಲೇಜನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು 5 ವರ್ಷದ ಪ್ರಥಮ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬಾರದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅರ್ಧ ಭಾಗದಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರೀ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಫೀಸನ್ನೇ ಖಾಸಗೀಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ್ದೆ ಪೂರ್ವಿಷೋವನ್ನು ನೀವು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಜನರು ನೀರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ (ಭಾಲ್ಕಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ಬಿಲ್‌ನ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ವಿಚಾರ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿ. ಡಿ. ಓ. ಅವರು ಒಂದು ಸೆಮಿನಾರ್‌ನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಅದು ನಂತರ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಬಿಲ್ಲು ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೂಲತಃ ನಾವು ಬುನಾದಿ ತಪ್ಪಿ ಬೇರೆ ದಾರಿ ಹಿಡಿದಿಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಪಕ್ಷ ಈ ಪಕ್ಷ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ, ಮುಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಎಂಬ ನಾವು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ ಏನಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಡಾ|| ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ವೈದ್ಯರು ಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ದಿವಸದವರೆಗೆ ಈ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇರಬೇಕು. ಅನಂತರ ಈ ವೈದ್ಯರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನಮಗೆ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆ ಮುಂತಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಲಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲದೆ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು ಅವರವರು ಅವರವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ನಮ್ಮ ವಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಈಗ ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ವರದಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಅದೇ ರೀತಿ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಇವರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಯಾವಾಗ ಬರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಒಂದು ಲಿಸ್ಟ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ 3 ರೀತಿಯವು ಇವೆ. ಅವು ಯಾವುವು ಎಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರೀ ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಏಡೆಡ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಅನ್‌ಏಡೆಡ್ ಕಾಲೇಜು

ಗಳು ಎಂದು. ನಾವು ಇವತ್ತು ಸೋಶಿಯಲ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಏನು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಇದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅದಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದಾಗ ಬಹಳಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂತಿಗ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ ಮದ್ರಾಪಾನದ ಪಿಡುಗಿನಿಂದ ಕೂಡ ನಾವು ದೂರ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆತೆಯಿಂದ ಕೂಡ ನಾವು ದೂರ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಲಾಟರಿ ಸಿಸ್ಟಂನಿಂದ ಕೂಡ ದೂರ ಹೋಗಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಯಾರು ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಓದಬೇಕು? ಬಡವರು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಈ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ವನ್ನು ಗಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ, ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರೀಮಂತರುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರು ಮಾತ್ರ ಇವರು ಕೇಳಿದಷ್ಟು ಮಾವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ ಇದು ಉತ್ತಮವಾದದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಒಂದು ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್‌ನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಡುತ್ತಿದ್ದು 60-70 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ದರೂ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ನಾವು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್‌ನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯದೆ, ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಸಿಸ್ಟಮ್, ಸೋಶಿಯಲ್ ಸಿಸ್ಟಮ್, ಇಂಡಿವಿಜುಯಲ್ ಸಿಸ್ಟಮ್, ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಇವೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬುಡವಾಳವಾಗಲಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಹಾವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹಣ ಇರತಕ್ಕಾಂಥವರು 50 ಸಾವಿರ, 80 ಸಾವಿರ ಅಥವಾ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟು ಸೀಟನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್, ಶೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ ಅವರು ಪರ್‌ಫೆಂಟೇಜ್ ಮೇಲೆ ಸೀಟನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದವರು ಧನವಂತರು, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮನಿ ಇಟ್ಟಿರುವವರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸೀಟನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬಡವರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮನಿ ಇಟ್ಟಿರುವಂಥವರಿಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಿಮಗೆ ಧೈರ್ಯವಿದ್ದರೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆ ಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಕ್ಲೋಸ್ ಮಾಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನಾದರೂ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ 10-20 ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್ ವಸೂಲು ಮಾಡದೆ ತಾವು ಏನು ನಾಲ್ಕುನೂರು ಐದುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಜನತೆಗೆ ಬಳ್ಳಿಯಾದ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಇವು ವ್ಯಾಪ್ತಿಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಏನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಿ. ತಾವು ಓಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೀರಿ? ಆಗ ನಿಮಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ನಿಮಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಜನತೆಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಕ್ಲೋಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ಕ್ಲೋಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ತಾವು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಗಿಯೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಇನ್ನು ಐದು ವರ್ಷ ಹಾಗೆಯೇ ಇರಲಿ ಎಂದು. ಆದರೆ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದು ಡಾಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಮೆರಿಟ್ ಪ್ರಕಾರ, ರೋಸ್ಟರ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಪ್ರಕಾರ ಸೀಟು ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಕಾನೂನು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡ ಬೇಕು ನನ್ನದು ಏನು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಜನರನ್ನು ಮಿಸ್‌ಗೈಡ್ ಮಾಡಿ ಓಟ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು ವಾಸ್ತವಿಕ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ನ್ನು ಚಿತಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮಾತಿನಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಲಿ ಎಂದರೆ ಸತ್ಯವಾಸ್ ಸಾವಿತ್ರಿ ಮತ್ತು ಯಮುನಂತ ಆಗಿದೆ. ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ನಡೆಸಬಹುದೆಂದು ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟ ಮೇರೆಗೆ ಕೆಲವರು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವನ್ನು ಈಗ ಕ್ಲೋಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಕ್ಲೋಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.— ನೀವು ಕೂಡ ಒಂದು ಕಾಲೇಜನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಫೀಸ್ ಎಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್, ಡೊನೇಷನ್ ಎಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ

ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಹೇಳಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.— ಇಂಡಿಯರಿಂಗ್, ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮತೆಯಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಸಮೇತ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ತಾವೇ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಒಂದೊಂದು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಂಪನಿ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನೀವೇ ನಡೆಸುವುದಾದರೆ ನಡೆಸಿ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನ್ಯಾಷನಲೈಸ್ ಮಾಡಿ. ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕ್ಲೋಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ. ತಾವು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ, ನಾವು ಮಾತ್ರ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಹೆಡ್‌ಗರ ಭವಿಷ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಇದೆಲ್ಲ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರವೇ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಡೆಸುವಂತಿಗಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಾಮಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆಯ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ, ನೀವು ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ ಬರೀ ಆಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಓಟಿನ ಸಲುವಾಗಿ ಸ್ಕೂಲು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ನಿಜಕ್ಕೂ ವಚನಭಂಗ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ವಚನದಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಕೂಡಲೇ ನೀವೇ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಭವಿಷ್ಯಕಾರ ಒಬ್ಬ ವಯಸ್ಸಾದ ಮುದುಕನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ನಂತೆ ನೀನು 120 ವರ್ಷ ಬದುಕುತ್ತೀಯೆಂದು ಹೇಳಿದ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸೋಮಶೇಖರ್.— ತಾವು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಲೇಜನ್ನು ವಾಲೆಂಟಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರಂಜೆ ಎತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.— ಕಾನೂನು ಮಾಡಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸೋಮಶೇಖರ್.— ಪ್ರಾಮಿಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.— ಹೋದವರ್ಷದಿಂದಲೂ ನೀವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.— ಬೇರೆಯವರ ಹತ್ತಿರವೂ ಹೇಳಿಸಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.— ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿ ಪಂಗಡ ಎತಕ್ಕೆ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.— ತಾವು ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಬೇಡ ಎಂದರೆ ಅದರ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಹತ್ತಿರ ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳುವವನು ಹೋಗಿ ನೀನು 125 ವರ್ಷ ಕಾಲ ಬದುಕುತ್ತೀಯಾ, ನಿನ್ನಂತ ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಆ ಮನುಷ್ಯ ಕೂಡಲೇ ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳಿದವನಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿ ಇನಾಮ್ ಕೊಟ್ಟ. ಇದಾದ ನಂತರ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳುವವನು ಅದೇ ಮನುಷ್ಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ನೀನು ಬಹಳ ದುರ್ದೈವಿ ಇದ್ದೀಯೇ, ಏಕೆಂದರೆ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆಯೇ ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತೆ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಸಾಯುತ್ತಾರೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಬಹಳ ಕುಪಿತನಾಗಂಡ. ಇಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಹೇಳಿದ ರೀತಿ ಮಾತ್ರ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಯನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ “Prohibition of Caritation Fee” ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅನೇಕ ಕಳಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಸಹ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.— ತಾ|| 11-3-83 ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಂತಹ ಯಾವ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಂಥ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಏನಿವೆ ಅಲ್ಲಿಮಾತ್ರ ಇನ್ನು 5 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನು 4 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಈ ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ದ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಮೆರಿಟ್ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಪ್ರಗತಿಪರ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಸಲ ಇದನ್ನು ಎತಕ್ಕೆ ತೆಗೆಯಬಾರದೆಂದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಒಂದು ವೇಳೆ ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗುವಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೆ ನಾವು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ

ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.— 1983ರ ವಿಚಾರ ಬೇಡ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇವೆ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಷ್ಟು ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇವೆ, ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವಸಂತದಾದಾ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದೇ ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 33 ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಡೊನೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಸೇರಿದವರು ಈಗ ಹಣ ವಾಪಸ್ ಪಡೆದ ಕೊಂಡು ಆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅಂದ್ರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜನತೆಗೆ ಏನು ವಚನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಂಥ ಎರಡು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮುಖ ಕೊಂಡು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಆಶ್ವಾಸೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುವಾಗ ತಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೇಳಿರುವ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

“Definition (e) : ‘Government seats’ means such number of seats in such educational institution or class or classes of such institutions in the State as the Government may, from time to time, specify for being filled up by it in such manner as may be specified by it by general or special order on the basis of merit and reservation for Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Backward Classes and such other categories as may be specified, by the Government from time to time, without the requirement of payment of capitation fee of cash deposit”.

ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 80 ರಷ್ಟು ಜನರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಶೇಕಡಾ 80ರಷ್ಟು ಜನರ ಪೈಕಿ ಶೇಕಡಾ 95 ರಷ್ಟು ಜನರು ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಯಾವುದೇ ಜಾತಿ ಇರಲಿ, ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯವರು ಇರಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಇರುವಂತಹ ಜನರನ್ನು ಮೇಲೆ ತರುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಈಗಲೂ ಸಹ ತಾವು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬಡವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರ ಜಾತಿಯನ್ನು ನೋಡದೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊರೆ ಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 15(4) ಮತ್ತು 16(4)ರಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಕ್ಲಾಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕ್ಲಾಸ್ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದು ಕಿಸಾನ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮತ್ತು ವರ್ಕರ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಎಂದು ಎರಡೇ ಇರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಿಸಾನ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಕಿಸಾನ್ ರನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಇವತ್ತೆ ರೈತರು ನಿಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರ ಮೊದಲ ಶತ್ರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ರೈತರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ದೊರಕಬೇಕಾದಂಥ ಹಾಗೂ.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ನೀವು ಹೇಳುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಭಾಲ್ಕಿ ಇಲ್ಲವೇ ಹುಮ್ಮಾ ಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.— ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎ. ಪಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಯ ಚುನಾವಣಾ ಫಲಿತಾಂಶ ಯಾವ ರೀತಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.— ಅದು ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಕೃಪೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ತಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ಕಳೆದ 30 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ರೈತರ ಸಲುವಾಗಿ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಡೀ ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಮೊದಲು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದವರೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಜೈಲಿಗೆ ಸಹ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. 1979ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50

ಸಾವಿರ ಜನರು ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸಿದರು. ಆದರೆ ನಂತರ ಶ್ರೀ ಗಂಡೂರಾವ್ ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಜನರು ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಬೇಕೆಂದು, ಈಡೇರಿಸದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನವಾದರೂ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಮಾನ್ಯ ರಘುಪತಿಯವರಿಗೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಿದೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮಾಡಿದ್ದ ಅನೇಕ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 16 ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಹುಮ್ಮಾಬಾದ್‌ನ ರೈತರು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮೊದಲು ವಿಧ್ಯುತ್‌ನ ದರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸುಮಾರು 200 ಜನರು ಅರೆಸ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತ ಸಂಘವನ್ನು ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯ ರೈತ ಸಂಘ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಂದೇವ್.— ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡದೆ ಬೇರೆ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.— ಮಾನ್ಯ ರಾಂದೇವ್ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ರಸ್ತೆ, ಬಸ್, ದೀಪ ಹಾಗೂ ನೀರು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಿದೆ. ರೈತರು ಇವರಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ರೈತರ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪರ್ಸೆಂಟೆ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತರನ್ನು ಕ್ಷಣಿಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾಣಬೇಡಿ. ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ರೈತರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಜಾಗೃತರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ರೈತರು ಜಾಗೃತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ರೈತರು ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಸಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಪ್ರೇಲೀಸರ ಗುಂಡೇಟಿನಿಂದ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ನೀವು ಈ ಸೀಟಿನಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿತಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರನ್ನು ತಾವು ದೂರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ರೈತ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶವನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತರ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ತಾವು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅವರಿಂದ ತಾವು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಶುಲ್ಕವನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಜನ್ನು ಆಗಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆಚಾರ್ಯರವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಿ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಏನು ಒಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಯಾವ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ನಾವು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಜ್ಞಾಪಕ, ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಇತರೇ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಸುಮಾರು 800 ಇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತು ಎಂಬುದು ಇದೆಯೇ? ಇವತ್ತು ಈ ಮೆಡಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸಹ ಕೊಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.— ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆಗ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಸಮನೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾದರೂ ತಮಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮನಸ್ಸು ಬರುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.— ಸ್ವಾಮಿ, ಆಗ ತಾವು ಕೂಡ ಇದೇ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೀರಿ. ಆಗ

ತಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ — ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಾನು ಈ ಮಂಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ — ಸ್ವಾಮಿ, ನೀವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ — ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ — ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ ನಾನು ಈಗ ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ — ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ — ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೌಡ ಇದೆ,

(ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾಡೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ — ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಸುಮಾರು 15 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೂ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಗ ನಾನು ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರ ಸರ್ಕಾರ ಬೀಳಬೇಕಾದರೆ ನಾನೇ ಕಾರಣ. ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಲಾಲ್ ಬಾಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಎ. ಐ. ಸಿ. ಸಿ. ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದು ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರು, ನೀವು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಡಿ, ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಬೇಕೋ ಕೇಳಿ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಆಗ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ, ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಕೂಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಭ್ರಷ್ಟ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕಿಕ್ ಮಾಡಿ ಬಂದೆವನು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಲ್ಲಭ — ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ಆಗಾಗ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ — ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ನಿಯಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಂದೂ ಹೋದವರಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾವ್ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ಎದುರುಗಡೆ ಬೈಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದು ಸತ್ಯವಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ — ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ. ಮತ್ತೆ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮವನ್ನು ಧನ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಶಾಲೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಪಾಲಿಸಬಹುದು. ಧನ ಸಹಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಶಾಲೆಗಳು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಭಾವಿಲ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ 120 ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ — ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವು 1982-83ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಟೇಕ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. 1983ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಎರಡು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಕಾರಣ ವೇನಂದರೆ, ಹೊಸ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್‌ಟೇಕ್ 2 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಾವು ಅಡ್ಮಿಷನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ಎಂ. ಎಸ್. ರಾಮಯ್ಯ ಕಾಲೇಜಿಗೆ 565, ಆರ್. ವಿ. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ 520, ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ 415, ಎಂ. ಇ. ಜಿ. ಕಾಲೇಜಿಗೆ 220 ಮತ್ತು ವಿಜಯನಗರ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್

ಕಾಲೇಜು ಬಳಾರಿ 160 ಮತ್ತು ಬಿ. ವಿ. ಕಾಲೇಜು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ 360 ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಇಸ್ಲಾಮಿಯಾ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಇವರಿಗೆ 250 ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕೆ. ಎಲ್. ಇ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಕಾಲೇಜಿಗೆ 220 ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬೀದರ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ 180 ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ರಾಮನಗರದ ಗೌಸಿಯಾ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ 220 ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಫೈನಲ್ ಆಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸೀಟುಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ. — ಬೀದರ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲೇಜಿಗೆ 320 ಸೀಟುಗಳನ್ನೂ, 25 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭಾಲ್ಕಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ 112 ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಯಿತು ? ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ. — 1983-84ರಲ್ಲಿ ಫೈನಲ್ ಇನ್‌ಟೇಕ್ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನೇ ನಾನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ. — ನಾನೇನು ಬಂದು ಯಾರನ್ನೂ ಭೇಟಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ನಾನು ಬೇದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆರು ನಮಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಯಾರಾರಿಗೋ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 25 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ. — ನಾವು ಇದನ್ನು ಅರ್ಬಿಟ್ರರಿ ಆಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲ, ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳವರು ಏನೇನು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೋ, ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಫೈನಲ್ ಇನ್‌ಟೇಕ್ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ, 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರ್ಟ್ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಅರ್ಬಿಟ್ರರಿಯಿಂದ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ. — ನಿಮ್ಮ ಕ್ರೈಟೇರಿಯಾ ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಜೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ ? ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ತರಹ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಭೇದರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದವರು 500 ಸೀಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 50 ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ ? ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಒಬ್ಬರಿಗೆ 100 ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ 50 ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ. — ಈ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. 1982-83ರಲ್ಲಿ ಫೈನಲ್ ಇನ್‌ಟೇಕ್ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ಏನಿದೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದೆಂದು ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಅರ್ಬಿಟ್ರರಿ ಆಗಿ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ. — ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಂತೆ, ನೀವೂ ಸಹ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು ಇತರ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಸಿಗುವ ಕಡೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರದವರು ಹೇಳಿದಾರೆ - ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡುವಾಗ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡೆ 50ರಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ರೈತರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬಡವರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಜಾತಿ ಬೇಧವಿಲ್ಲದೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್. — ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಭೇರನ್ನ — ಈಗ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವವರು ಮಾತನಾಡಲಿ, ತಾವು ಆಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸೋಮಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ (ಸಕಲೇಶಪುರ). — ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಎಜುಕೇಶನ್ ಬಿಲ್‌ನ ಮೇಲೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. The Karnataka Educational Institutions (Prohibition of Capitation Fee) Bill, 1984 ಎಂಬ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಂಗೀಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮತ್ತು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪನ್ ಏನು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್

ನವರು ವಿರೋಧಿಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಬಿಲ್ಲನ್ನು ವಿರೋಧಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಇದರ ಒಳಗಡೆ ಹಾವು, ಚೇಳು, ಹಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತುಂಬಿ ಕೊಂಡಿವೆ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾಲೇಜು, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು ಹಾಗೂ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವವರು, ಇಂದು ಅವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಗಡಿ ಓಪನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ನೀವು ಚುನಾವಣಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾನದೇವ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಕಾವೇ ತೆರೆದ ಅವ್ಯವಹಾರದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಬಂದ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಮಗ ಪಿ. ಯು. ಸಿ. ಮಾಡಿದ್ದ. ಅವನನ್ನು ಡಾಕ್ಟರ್ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಇದ್ದೆ. ಆದರೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸೀಟು ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಅದು 50 ಸಾವಿರದ ವರೆಗೂ ಹೋಯಿತು. ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಅವ್ಯವಹಾರದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ನೀವು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೀರಿ. ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ಸೆಂಟ್ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಒತ್ತೆಗೊತ್ತಾಗಿ, ಹೊಸ ಅವ್ಯವಹಾರದ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರ ಬಗ್ಗೆ ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೋ ಅಥವಾ ಕೈರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೋ ಆಗುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಆತರ ಪಾಲಿಗೆ ಎಜುಕೇಶನ್ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಬೇಡವೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಖಾತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ನೀವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಹೇಳಿ, ಆದರೆ ಪಕ್ಕದವರ ಮಾತು ಕೇಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ. ಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಕೆಲಸ ಅವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಗೌರವವಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ವಕಾಲತ್ತು ಮುಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ನೀವು ಈಚೆಗೆ ಗುರುತು ಆಗಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನಗೆ 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗುರುತು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ನಾನು ಅವರನ್ನು ಪ್ರಜೆಯಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಿಮಗಿಂತ ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಟ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಈಗ ಯಾವುದೋ ಮಂಡಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ ಸಂತೋಷ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಎದ್ದು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ನೀವು ಹೊರಗಡೆ ಕೂತು ಮಾತನಾಡೋಣ. ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಬೇಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ ನಾವು ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇರುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದು ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಒಂದು ಸೀಟಿನ ಬೆಲೆ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ನನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಡಾಕ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ ಅದು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕಾದರೆ 50 ಸಾವಿರ ಆಯಿತು. ಸೀಟು ಶುಲ್ಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರವೇಶ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಇವರ ಪಾಲಿಸಿ. ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಇವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಒಂದು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಈಗ 2ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಯಾರೂ ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಒಂದು ಗಾದೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ತರಹ ಇವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಯಿ ಕರೆಯುವ ಹಸುಗಳು ಹೊಲ ಗಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮೇಯ್ದರೆ ಮನೆಗೆ ಹೊಡೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಬರಡು ಹಸುಗಳು ಮೇಯ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ತರಹ ಇವರು ಸಿಂಧಿ ಹಸುಗಳನ್ನು ಹಿಂಡಿ ಬಿಡು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಾಯಿ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕರು ಇಲ್ಲ ದಿದ್ದರೂ ಹಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇವರು ಯಾವಾಗ ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ಇವರಿಗೆ ಜನರ ಒಟು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಬಡವರು ಏನು ಮಾಡಿದರು, ತಮ್ಮ ಮಗ ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಕನಸು ಕಂಡು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಒಟು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಸಾಕಾಗಿ, ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಡಾಕ್ಟರ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಓದಿಸಲು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇವರಿಗೆ ಒಟು ಕೊಟ್ಟರು. ಇವರು ಅವರಿಗೆ ಕೈ ಕೊಟ್ಟರು. ಸಿಂಧಿ ಹಸುವಿನ ಚಾಳಿಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿದವರು ಇವರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಕೈ ಕೊಟ್ಟವರು ಯಾರು ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರೇ, ನಾವು ಅವರೇಲಿ ಮಾತನಾಡೋಣ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಏಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು ? ಇವತ್ತು ಅವರ ಕಾರಿನಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ತಂದು ಬಿಟ್ಟರು. ಅವರು ಮತ್ತು ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರು. ಮತ್ತೆ ಮಾನ್ಯ ಧನಂಜಯಕುಮಾರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವರು ಐದು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಇರುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದು ಮುಂದಿನ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಯಾರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಇವರು ? ಹುಡುಗರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ. ಕಾಲೇಜಿನವರು ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಹುಡುಗರನ್ನು ಕಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹುಡುಗರು ಸ್ಟೈಪೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮರು ಏಟು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪಾಲಿಕೆ, ಶಕ್ತಿಯಾಗಲೀ ಇವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಹುಡುಗರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಜೈಲಿಗೆ ಆದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಾಲೀಕರು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಕಾದುನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕಾಯಬೇಕು ? ಐದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಗತಿಯೇನು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾದು ನೋಡಿ. ಇದನ್ನು ಯಾರೋ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರೇ ನೋಡಬಹುದಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ತಾನೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಇದನ್ನು ಗೇಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ನಾನು ನೀವೇನೇ ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆದದ್ದು ಅಂತ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ನಲವತ್ತು ಸಾವಿರ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಅವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಅದರಿಂದ ಹತ್ತು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—1070 ಸೀಟುಗಳು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸನ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ ನಿಂದಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ನಿಯಮವನ್ನು ಯಾರು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಏನು ಶಿಕ್ಷೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಶರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಿ. ನಿಮ್ಮ ಚಿಂತನೆ ಏನು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಸೀಟು ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನೀವು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಏನು ಎಂದರೆ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ವಾಗ್ದಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಇದನ್ನು ಒಮ್ಮೇಲೆ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಹೇಳಿ ? ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. 1976ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಅವರು ಏಕಾಏಕಿ ಒಂದೇ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ 20 ಕೋಟಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಎಂಟನೂರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆ ? ನನ್ನ ದೂ ಎರಡು ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೋದವು. ನಾನೇನಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನಾ ? ಅದನ್ನು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದರು. ನೀವೂ ಅಷ್ಟೆ. ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿ. ಪಕ್ಷದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿದೆ, ನಾವು ನಿಮಗೆ ಸರ್ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ನಿಮಗೆ ಹೆದರಿಕೆ. ಈ ಹೆದರಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಯಾರಿಗೆ ಹೆದರಿಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ನಾನು ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಯಂತೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅದೆಲ್ಲಾ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನಂತೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಎರಡನೇ ಸಾರಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವುದು. ತಾವು ಎರಡು ಸಲ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದವರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅದು ಎಂತಹ ಕನೆಕ್ಷನ್. ನಮಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿ. ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿ.

(ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೀರಣ್ಣನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ತಾವು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ, ಇನ್ನು ನಾನು ವಿಷಯದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಶುಲ್ಕ ಮೊದಲು ಮೂರು ಸಾವಿರ ಇತ್ತು. ಈಗ ಐದು

ಸಾವಿರ ಆಗಿದೆ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಂಕಷ್ಟಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬೆಲೆನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.— ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು ಯಾವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.— ಇವತ್ತು ಬಬ್ಬ ಬಡ ಜವಾನನ ಮಗನಿಗೆ ಮೆರಿಟ್ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸೀಟು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅವನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪೈವೆಟ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಐದು ಸಾವಿರ, ಅಥವಾ ಆರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಶುಲ್ಕದ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅವನ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತೇ ? ಇವತ್ತು ಕೂಡ ಎರಡೇ ರೂಪಾಯಿ ಆತನಿಗೆ ಕೊಡುವುದು. ಆತ ತಿರುಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹೋಗೋ ಅಂತ ಕಳಿಸಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಯಾವುದರ ಬೆಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.— ಎಲ್ಲಾ ಬೆಲೆನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಜವಾನನ ಬೆಲೆ ಮಾತ್ರ ಏರಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಲಂಚ .....

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.— ಇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ .....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.— ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಭ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ. ಜನ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.— ಅಭ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಎರಡೇ ರೂಪಾಯಿ, ಅಂತ ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಅಂತ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅನಭವದ ಮಾತನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈಗ ಭಿಕ್ಷುಕರು ಎದುರು ಪೈಸೆ, ಮೂರು ಪೈಸೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಬಿಸಾಕುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.— ಅದರ ಬೆಲೆ ಈಗ ಹತ್ತು ಪೈಸೆಗೆ ಏರಿತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.— ಹುಗಿರವಾಗ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ ಅಂತ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಇದೇನೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.— ನಾನು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಾನ್ಯ ಸೋಮಪ್ಪನವರೇ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.— ಆದುದರಿಂದ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಒಂದು ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಭ್ಯಾಸ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸುಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.— ಕೈಂದರೆ ಯಾವಾಗ ಯಾವ ಕಾನೂನು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತದೋ ಏನೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಏನು ಬಂದಿ. ಆತೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ನೀವು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.— ಆ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ನಮ್ಮ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲೇ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.— ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ 5 ವರ್ಷ ಅಂತ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಲೇ ಏತಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ; ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ವೈಕುಂಠ ಭರ್ತೂಂಡಿ.— ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ರದ್ದು ಮಾಡಬಹುದು, ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅದನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅನಂತರ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ದುರ್ಲಭ ಪಡೆದಿದ್ದರು, ಒಂದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಬಂದು ಅಂಡರ್‌ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಈಗ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಯಾವ ಅಂಡರ್‌ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನಿಸುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರು ಯಾವ ಖಾತೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೇನಾದರೂ ಕೂಡ ಖಾತಾ ರಹಿತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಏನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.— ತಾವು ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.— ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತರುವುದು ಸುತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ 5 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್‌ನ್ನು ಸುಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅವರು ಈ ಮಾತನ್ನು 1980ರೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಇದು 1985ನೇ ಇಸವಿಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು

ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ 5 ವರ್ಷ ಎಂದರೆ 1983 ರಿಂದ ಮುಂದೆ 5 ವರ್ಷ ಅಂದರೆ 1988 ಆಯಿತು. ಇದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ 1988ಕ್ಕೆ ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ 5 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅನಂತರ ಹಿಂದುಗಡೆಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಎತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹಾಕಿ ಸಿದ್ಧಾರೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಹೀಗೆ ರದ್ದು ನಿಂತುಕೊಂಡರೆ ಹೇಗೆ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಳಿ. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಾದ ಮಾಡಲಿ. ಅಭ್ಯಂತರ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರಾರೂ ಕೊಡ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ನಾವು 5 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇ ವಲ್ಲಾ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರದ್ದು ಮಾಡ ತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು ಹಿಂದುಗಡೆ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಗರೀಬಿ ಹಟಾಪೋ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಬಡತನ ರೇಖೆಯಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಬಡತನಿಗೆ ಮಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ನಾನೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಬಡತನಿಗೆ ಐ. ಆರ್. ಡಿ. ಪಿ. ಮತ್ತು ಡಿ. ಐ. ಆರ್. ಲೋನ್ ಅಂತ ಶುರು ಮಾಡಿದವು ಈಗ ನೀವು ಇದಕ್ಕೆ ಅಂತೋದ್ದೆಂದು ಅಂತ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಈ ಗರೀಬಿ ಹಟಾಪೋ ಮುಖಾಂತರ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಂಧೇವ್.—ಅವರ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಬಡತನಿಗೆ ಗರೀಬಿ ಹಟಾಪೋ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಕೆಲವರಿಗೆ ಗರೀಬಿ ಹಟಾಪೋ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ನಾವು ನೋಡಿದವಲ್ಲಾ ಗರೀಬಿ ಹಟಾಪೋ ಯಾರಿಗೆ ಆಯಿತು ಎಂದು. ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಅದವರಿಗೆ 500 ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ನೋಡಿದವಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅದನ್ನು ಗರೀಬಿ ಹಟಾಪೋ ಅಂತ ಕರೆಯಬೇಡಿ, ಗರೀಬಿ ಕೋ ಹಟಾಪೋ ಅಂತ ಕರೆಯಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತರಾವ್ ದೇಸಾಯ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಮಗೆ ಸ್ವಂತ ಬುದ್ಧಿಯೂ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಜಿನ್ನಾಗಲಿ ಅನುಭವವೂ ಇದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಮುಗಿಯಿತು. ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈಗ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ತಮ್ಮ ಒಂದು ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್ ಅನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ಇಲ್ಲವೇ ನ್ಯಾಷನಲೈಸೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ 1985 ರವರೆಗೆ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ 1983 ರಿಂದ ಇನ್ನು 5 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಅಂದರೆ, 1888ನೇ ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಇದು ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಜೀವದಾನ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಥವಾ ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಇದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಲಿ ಇದನ್ನು ಅವರು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇದನ್ನು ಮುಂದೂಡಿ, ಆಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ತರಲಿ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರುಗಳು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ದೇವರು ಅವರಿಗೆ ಮುಂದಾದರೂ ಸದ್ಬುದ್ಧಿ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್ (ವೆತೂರ್).— ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಈ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್ ರದ್ದು ನ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೂ ಸಹ ಈ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್ ರದ್ದು ಗೆ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಈ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್ ರದ್ದು ಗೆ ಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕೂ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಗುಂಡೂರಾವ್ ಸರ್ಕಾರ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಸಹ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಡ ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಅದು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿತ್ತು. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವರ ಪಕ್ಷದ್ದೇ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಸೋಮಪ್ಪನವರು 85ನೆಯ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ಇದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದು 88ರವರೆಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. 1981ರಲ್ಲಿ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಸರ್ಕಾರವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ಐದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಈ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಕನ್ನಡದವರಿಗೆ 60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದ. ಮತ್ತು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ 1.60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವರು ಓಟಿಗೆ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಇಟ್ಟರೆ 10 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಇದನ್ನು ಬಡ್ತಿ ಸಮೇತ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮತ್ತು ಇವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆ ಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್‌ನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆಂದೂ ಸಹ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಾಗರ್.— It is stated in the Bill. Please see, “It is considered necessary to effectively curb the practice, in public interest and prohibit the collection of capitation fees”

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.— ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ, ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್‌ನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಈ ಗೊಂದಲ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದು ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗಿ ಬಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಸಂಗ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್ ಹೋದರೆ ಮಾತ್ರ ಬಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಕ್ಕೆ, ಮತ್ತು ಮೆರಿಟ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆಗಬಹುದು. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಈ ಫೀಸ್‌ನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ ಎರಡನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇವರು ಕಾಲಿಡ ವಾಗ ಈಗಲೇ ಇದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ವಾದರೂ ಸಹ ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಹೊರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊರೆಯಾದರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನುಬಿಕೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೋಗದಂತೆ ಆಗಬೇಕು. ಇವರು, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಈಗ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಂದ್ರದವರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೀರ. ನಾರಾಯಣರಾವ್.— ನಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನೂ ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.— ಇದು ಚಿಕ್ಕಲಾಲ್ ಬಾಗ್ ಭಾಷಣವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೋರೆ ನಾರಾಯಣರಾವ್.— ನೀವು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಕೇಳಬೇಕು, ನಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನೂ ಸಹ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ. ಮಲತಾಯಿ ನೋಡಣೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಏನೂ ಅಪರಾಧವಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್‌ನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಇರುವ ಅಂತರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀಸ್‌ ತಕ್ಕದ್ದು ಅನಿಷ್ಟ ವಾಪಾರ ವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಮತ್ತಷ್ಟು ಉಲ್ಲಂಘನಾ ಜನರು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ಮಾತುಗಳಿಗಿಳಿದು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅನೇಕ ಸಂಘ ಗಳವರು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

* ಈ ಚಿಹ್ನೆಯು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

8. Statement by the Minister

ನಿಯಮಾವಳಿ 334ರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಉಪ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು.— ರೂಲ್ 334ರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಜಾಲಪ್ಪನವರು ಇಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅವರು ಈಗ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪುರ್ಣ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡರು ಸದನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಇದ್ದಾಗ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.— ನಾನು ಇಂದು 5 ಗಂಟೆಯ ಒಳಗೆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡು ತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.— ಸಭೆ 5 ಗಂಟೆಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡರು ಏದು ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ಅವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ, ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಅನುಮಾನ ಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಇದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಪಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಸದನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕಾಯಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯರು ಸದನಕ್ಕೆ ಕಾಯಬೇಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ನನಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಯಾವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಇವರು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ರಾದ ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡರು ಇಲ್ಲ ಸಾಯಂಕಾಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಸಾಯಂಕಾಲ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೋ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ನಾನು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಾಡುವಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ಅವರಿಗೆ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ಇದ್ದರೆ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.— ಇದು ಸೌಜನ್ಯತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. 334ರ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ವಿಷಯ ಎತ್ತಿದ ಮೇಲೆ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು; ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ವಿವರಗಳು ಇಲ್ಲ. ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರೇ, ತಾವು ಹಾಗೆ ಹೇಳಬಾರದು.